

๑๐๐ ปี
แห่งการเสด็จสวรรคต
ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ความรู้คือประทับ

ISSN 0125-8583 ฉบับที่ ๒/๕๗

นานาสาระ:

- ▶ “ครูเอื้อ” บุคคลสำคัญของโลก ปี ๒๕๕๓
- ▶ จิตรกรรมผนังถ้ำ Lascaux บันทึกโลกเมื่อ ๒๐,๐๐๐ ปี
- ▶ “อาชีวพระมหาไถ่” สร้างโอกาสสู่ความเท่าเทียม

๖๐ ปี ราชภิเษกสมรส กวีวังนดิลก

รายสุภาพ

๑ คุภฤกษ์อภิมรณฤดี ยี่สิบแปดเมษายนมาส พุทธศักราชสองสี่เก้าสาม อภิรามกอบประพรราชพิธีเอก ราชภิเษกสมรส ประจักษ์ ณพระตำหนักสมเด็จพระศรีบรมราชเทวีพระพันวัสสา อัยยิกาเจ้าวังสระปทุม ชื่นผชุมชมชัวมไซ ภูวไนยเพียงภาณุมาศ คุปิยนาวาคือนิศากร ปกครองราษฎรโดยราชธรรม ทรงนำพลสุขเกษมศานต์ เวลาล่วงเลยผ่านทกลีบปี พระบารมีปกป้องผองทวยราษฎร พระบาทพิตรปกเกล้า พร้อมพระนางนาถเจ้า โลกซ้องสรรเสริญ

โคลงสี่สุภาพ

๑ เจริญพระชันษาห้าสิบเก้า
องค์แรกพระธิดา
อุบลรัตน์ราชกัญญา
ประสูติมโลซานน์แล้ว
๑ ณพระที่นั่งอ้อาง
พระราชโอรสประสูติกาล
สยามมกุฎราชกุมาร
ห้าสิบแปดพรรษาไซร์
๑ พระชนมายุห้าสิบห้า
สมเด็จพระเทพรัตน
พลกเทียบพระคือฉัตร
ยามทุกข์พระปกป้อง
๑ จุฬารณวลัยลักษณ์เรื่อง
อัครราชกุมารี
โลกยกย่องสดุดี
ห้าสิบสามปีแล้ว

ปีตรา
ดั่งแก้ว
ทูลกระหม่อม
ราษฎรพร้อมยินดี
อัมพรสถาน
สี่ป้า
รมยสุข
แวดล้อมโอรสธิดา
วรพรรษ
เกริกก้อง
ทวยราษฎร
ปกเกล้าบวงนิกร
เลิศศรี
ปราษฎ์แท้
นักวิท- ยาศาสตร์
พระเกียรติก้องไพศาล

กลอนสุภาพ

๑ ยี่สิบสองตุลาคมนอดมสวัสดิ์
ณพระอุโบสถวัดพระศรีมงคลวาร
๑ พระองค์เสด็จประทับจำพรรษา
วัดบวรนิเวศวิหารสถานนี้
๑ พอพระราชหฤทัยในสมเด็จพระ
โปรดสถาปนาพระบรมราชินีปีเดียวกัน
๑ พระองค์คือพระบรมธรรมิกราช
พระนางนาถโดยเสด็จภูเบนทรา

ศกสองสี่เก้าเก้าชดมีหลักฐาน
ทรงพระผนวชตามโบราณราชประเพณี
ณพระตำหนักปั้นหย่ากุฎีศรี
ภูบดีทรงลาสิกขาสิบบ้าวัน
ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์นั้น
เป็นพระบรมราชินีนาถชั้นซ้องสิบมา
ชัตติยปราษฎ์ทรงอุปถัมภ์พระศาสนา
ล้ำพระเดชพระเมตตาไทยรมเย็น

สารบัญ

อาร์.เอ็ม.คูเปอร์ ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ มงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กร และรัฐกิจสัมพันธ์ กิตติยาดี นิลวรรณ ผู้จัดการสื่อสารองค์กร วาสนา ประสิทธิ์จตุระกุล บรรณาธิการ โทร. ๐-๒๒๖๒-๔๓๗๘ e-mail : th-vnt@exxonmobil.com บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ๓๑๙๕/๑๗-๒๙ ถนนพระราม ๔ ตู๊ ปณ. ๑๘๙ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๒๖๒-๔๐๐๐ www.esso.co.th	กวีวิจารณ์กล ๖๐ ปี ราชาภิเษกสมรส ๒ ๑๐๐ ปี แห่งการเสด็จสวรรคตใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๔ จิตรกรรมผนังถ้ำ Lascaux ๑๒ เอกศิลป์ ผู้สร้างสุนทรียศิลป์ ๑๘ แห่งเสียงเพลงสุนทราภรณ์ “โอกาส”...บทพิสูจน์ศักยภาพที่เท่าเทียม ๒๔ โมบิล 1 ๒๘ ผู้นำระดับโลกด้านน้ำมันเครื่องสังเคราะห์ ความคืบหน้าโครงการในฟูเจียน ๓๐ ความร่วมมือครั้งสำคัญระดับโลก ประทีปปริทรรศน์ ๓๔
--	---

ภาพ্যানี ๑ สุธีราชเกษตรกรษัตริย์ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ ๑ พระแม่เมืองชาติ หวังเพื่อพระราชทาน ๑ เพียบพร้อมพระปัญญา ทั้งพระองค์อดีต ๑ ทรงพระคุณอันประเสริฐ ราชคุณดุจลยไกร	กรณรัชสลายเชิญ ผดุงชีพองชนสราญ โดยเสด็จราชดำริฎบาล ประโยชน์สุขพลนิกกร พระปรีชาจายจกร และพระแม่เมืองไทย ทวยราชฎร์เทิดพระโทไท บารมีฉัตรชโยคม
วสันตดิกลงันท์ ๑ ทกลีบนำพระทะนุชาติ เลอคุณวิบูลดิภิรมย์ ๑ อัญเชิญพระตรีสุรตนา ตั้งววยพระพรพระอดิศัย ๑ ซี่ฆายูยีนลุตตวรรษ ร่มเกล้านิกรรัฐสราญ ๑ จงรักเกษตรกรลิขิตริย์ รังรักษพระแม่สทธิทรง	บมิชาติประชาม สุนนสนราไทย สุรชาติคเณศชัย พละวรรณะสุขคานตี จิรพัฒน์ผดุงการ นิจเขมฮำรง วรรัชบรมวงศ์ พระเจริญนิรันดรเทอญ ๓๕

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้า บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
และบริษัทในเครือเอ็กซอนโมบิลในประเทศไทย

รองศาสตราจารย์นนทา ขุนภักดิ์ ผู้ประพันธ์

เนื่องในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ นี้ นับเป็นวาระครบรอบหนึ่งศตวรรษของการเสด็จสวรรคตในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือ “สมเด็จพระปิยมหาราช” ของปวงชนชาวไทยที่ยังรำลึกถึงพระองค์ ทรงเป็นกษัตริย์นักพัฒนาที่ได้ทรงริเริ่มวางรากฐานแห่งความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสิทธิมนุษยชน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมตราพระราชบัญญัติการเลิกทาส เพื่อให้ราษฎรมีความเป็นไทแก่ตัว และเพื่อรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อันพึงมี ซึ่งยังนำความผาสุกมาสู่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์เป็นอาทิ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระปิยมหาราชเจ้าที่ทรงมีต่ออาณาประชาราษฎร์ในแผ่นดิน “ความรู้คือประทีป” ฉะนั้นจึงขอร่วมน้อมรำลึกถึงพระองค์ ด้วยการนำเสนอเรื่องราว “การประหารก่อนเสด็จสวรรคตในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว” ในโอกาสนี้

๘ ๑๐๐ ปีแห่งการ เสด็จสวรรคต

ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

▶ พระบรมฉายาลักษณ์ ทรงฉายเป็นครั้งสุดท้ายก่อนสวรรคตในปี พ.ศ. ๒๔๕๓

Centenary of King Chulalongkorn's Death

The year 2010 commemorates the centenary of King Chulalongkorn's Death. One of the greatest kings of Siam, King Chulalongkorn initiated socio-economic reforms that modernize Siam. King Chulalongkorn was also best known for his abolition of Siamese slavery.

Writer Kittipong Wirojthammakur uncovered records of King Chulalongkorn's illness and his treatment.

▶ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะทรงพระเยาว์ ทรงฉายในบริเวณพระที่นั่งอนันตสมาคม ภายในพระบรมมหาราชวัง

▶ ขณะทรงผนวช จำพรรษา ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

▶ ทรงเข้าพระราชพิธีบรมราชาภิเษกครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๑๑ ขณะมีพระชนมายุ ๑๖ พรรษา

▶ ทรงฉลองพระองค์ในชุดแฟชั่นในงานฉลองตั้งกรมสมเด็จพระเจ้าฟ้าเยาวมาลย์นฤมล กรมขุนสวรรคโลกลักษณาวดี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ ปีที่เริ่มมีพระอาการประชวร

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง
ตราครุฑพระราชทานอันเนื่องจากทรงบริหารราชการแผ่นดินมา
ยาวนานถึง ๔๒ ปี และทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่
มากมาย ล้วนแล้วเป็นสิ่งใหม่ๆ ที่ทรงวางรากฐานแห่งความ
เจริญให้กับสยามประเทศมาตลอดรัชสมัยของพระองค์ ซึ่งเป็น
ยุคหัวเลี้ยวหัวต่อจากระบบเก่าไปสู่อารยประเทศ พระองค์เริ่ม
ทรงพระประชวรพระโรคพระวัณโรคหรือโรคไตเรื้อรังนับ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๔ เป็นต้นมา ในปีนั้นเริ่มมีพระอาการปวด
พระนาสิก (ท้อง) และพระนาสิก (จมูก) จนนำรำคาญ หมอ
หลวงได้ถวายคำแนะนำให้พระองค์หยุดทรงงานราชการชั่วคราว
และให้เสวยยาควินินรักษาพระโรค รวมทั้งถวายคำแนะนำให้
เสด็จประพาสต้นตามหัวเมืองต่างๆ เพื่อทรงสูดอากาศบริสุทธิ์
อันจะเป็นผลดีต่อพระสุขภาพ พระองค์จึงได้เสด็จประพาสต้น
เมืองเพชรบุรีและกำแพงเพชรหลายคราว เพื่อทรงหลีกเลี่ยง
อากาศชื้นในช่วงฤดูฝนและอากาศร้อนจัดในฤดูร้อนในกรุงเทพฯ
ผลปรากฏว่าพระอาการได้ทรงทุเลาลงจนกระทั่งใน
ปลายปี พ.ศ. ๒๔๔๙ พระอาการทรงพระประชวรเริ่มหนักขึ้น
ดร.เบอร์เกอร์ แพทย์ประจำกรมทหารเรือซึ่งถวายการรักษา
พระองค์ได้ตรวจพระอาการ สันนิษฐานว่าพระธาตุภายใน
พระวรกายไม่ปกติ จึงได้กราบบังคมทูลถวายคำแนะนำให้หยุด
ทรงงานชั่วคราวเป็นเวลา ๑ ปี และให้ทรงพักผ่อนมากๆ โดย
เสด็จฯ ไปตากอากาศบริสุทธิ์ที่ยุโรป รวมทั้งทรงให้คณะแพทย์
ผู้เชี่ยวชาญตรวจพระวรกายด้วย

การเสด็จประพาสยุโรปในครั้งนั้นได้ทรงปกปิดเรื่อง
พระโรคพระวัณโรค โปรดให้ประกาศแต่เพียงว่ามีพระอาการทรง
พระประชวรเล็กน้อยที่ช่องพระนาสิกและพระศอรวมทั้งพระเส้น
ประสาทไม่ค่อยแข็งแรง ทรงเลือกประเทศอิตาลีและเยอรมนี
ในการตรวจรักษาพระโรค ดังปรากฏว่า วันที่ ๒๙ เมษายน
ร.ศ. ๑๒๖ (พ.ศ. ๒๔๕๐) ได้เสด็จฯ ไปตรวจพระอาการครั้งแรก
ที่เมืองซันเรโม ประเทศอิตาลี ได้มีคณะแพทย์ชั้นโปรเฟสเซอร์
ชาวอังกฤษและเยอรมันถวายการตรวจรักษา จำนวน ๓ ท่าน
คือ โปรเฟสเซอร์โฟลเนอร์ โปรเฟสเซอร์ฟิสเตอร์ และ
โปรเฟสเซอร์แมนชัน ผลจากการตรวจชันต้นปรากฏว่าพระหทัย
(หัวใจ) และพระปัสสาวะ (ปอด) ปกติ แต่พระนาสิก(จมูก)
อักเสบ พระโลหิตจาง แพทย์ถวายความเห็นว่าคุณาพระองค์ทรง
พักผ่อนให้มากขึ้น ทรงงานให้น้อยลง และกำหนดการเสวยพระ
กระยาหาร จะทำให้มีพระชนมชีพยืนยาวถึง ๘๐ พรรษา เว้น
แต่มีพระโรคอื่นแทรกซ้อนอาจจะมิพระชนม์อยู่ได้เพียง ๓ ปี
ซึ่งได้ทรงปกปิดเป็นความลับ ดังที่ปรากฏในพระราชหัตถเลขา
ถึงสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้านิภานภดลไว้ตอนหนึ่งว่า

“.....ตั้งต้นตรวจนั้นคือ ให้เล่าอาการตามที่รู้สึกทั้งเก่า
ใหม่ จบแล้วให้ยื่นที่ตรงหน้าต่าง ดูในช่องจมูกเห็นว่าจมูกข้าง
ซ้ายแคบ แต่ไม่มาถึงที่จะทำให้หายใจไม่คล่อง แล้วเอาช้อน
กดลิ้นดูภายในว่าบวมตามหลอดที่ได้ขาดตะกร คราวนี้ลงมือ
ตรวจหัวใจ ให้ถอดเสื้อเอาแดร์ฟั้งทั่วทุกแห่ง ที่ตรงไหนตรวจ

แล้วกาไว้กับตัว แล้วตรวจปอดเคาะไขกในทีต่างๆ ต้องหายใจ
แรงตามเคย เสร็จเรื่องปอดแล้วคราวนี้ดูตั้งแต่ข้อต้นมาจนท้อง
น้อง ลำขา ตลอดจนสันหลังถึงต้นคอ กว่าจะสำเร็จกิจการ
ตรวจนี้เกือบชั่วโมงหนึ่ง แล้วคราวนี้ชำระถึงเรื่องกินนอนทำงาน
ต่างๆ ตกลงเป็นเห็นรูปในขั้นนี้ว่า หัวใจดี ปอดดี ข้อที่เมื่อย
ปวดนั้นเป็นด้วยเนฟ กล้ามเนื้อดีมีขำรุดอยู่แต่เรื่องจมูก ถ้าจะ
เรียกสปีเชียลลิสต์ ควรจะเรียกผู้ที่ชำนาญในการรักษาจมูกและ
กะโหลกหัว แต่จะยังไม่ว่าแน่ จะขอตรวจอีกเวลาหนึ่งในเวลา
ตื่นนอนขึ้น จะตรวจปัสสาวะแล้วให้ยื่นที่หน้าต่างส่องดูใบหูว่า
ใบหูซีดไป จะต้องตรวจโลหิต จะแทงเอาที่หู ฤาที่แก้มใดแห่ง
หนึ่งพอกติดกลองยอม นัดกันพรุ่งนี้ แกเลยพุ่มเทว (ยกยอ) ว่าพอ
กลัวจะตายในสามปีนั้นไม่ตาย ถ้าผ่อนทำงานให้น้อยลงนอน
นอนให้มากขึ้นอีกหน่อยจะอยู่ได้ ๘๐ พอกก็บอกแกว่นี่เป็นการ
พุ่มเทวของหมอมตามเคย พอไม่เชื่อ แกว่าที่วานี้ตามลักษณะ
กำลังร่างกายที่จะเป็นไปได้ตามที่แลเห็น.....”

วันที่ ๓๐ เมษายน พระองค์เสด็จฯ ไปให้หมอแมนชัน
ตรวจใหม่อีกครั้งดังปรากฏในพระราชหัตถเลขาตอนหนึ่งว่า
“.....ตั้งต้นตรวจอาการกันใหม่ กินเวลาตรวจเข้าไป
ยิ่งกว่าหมอฟลเนออร์อีกครึ่งหนึ่ง แกตาเขมที่นิ้วกลางข้างขวา
แทงเสียเป็นสามแผล เอาเลือดไปทกแผ่นกระจก ข้อความที่
สำแดงเป็นความเห็นวันนี้ เห็นว่าไม่ขำรุดอะไรทั้งหัวใจแลปอด
เสียง รูปร่าง กล้ามเนื้อ ดวงตายังหนุ่มกว่าอายุมาก ไม่มีไซน์
อันใดซึ่งจะมีโรคถึงตายปรากฏเลย เรื่องจมูกว่าเหมือนกันกับ
หมอนั้น แต่หมอนี้ว่าไม่ยอมให้กินยาอะไร อยากจะให้กำหนด
อาหารแลนอนให้พอ แลลดทำงานให้น้อย ถ้าเป็นเวลามาเที่ยว
รักษาตัวเช่นนี้ ขอให้หยุดทำงานที่เป็นภาระหนักหมอดทุกอย่าง
หาที่ไปเที่ยวทางไกลให้ทุกๆ วัน อย่าให้ใจแห้งใจฝ่อ อย่าให้
โกรธ แกเชื่อว่านี่แลเป็นยาดีกว่ายาอื่นๆ ขออย่าให้พอรีบ
ตะลิตะลานกลับไปบ้าน ให้อยู่นานให้ได้พักมากสักหน่อยหนึ่ง
นั่นแลเป็นทางที่จะหายแน่.....”

“.....ตั้งแต่หมอมได้ทายาจมูกแลยาคอมานี้ เสมหะน้อย
ลงทุกวัน จมูกโปร่งอยู่ไม่มีขัดข้องนับว่าเป็นถูกแน่ ยิ่งแต่เรื่อง
ท้องซึ่งพึ่งได้กินยาหมอมใหม่นี้ แต่สองวันเลิกยาเก่าหมด ยัง
ไม่ทันจะเห็นคุณว่าเป็นอย่างไร แต่ควรเชื่อได้ว่ากาที่มากไม่ไช่
ขาดทุน ไม่เสมอตัวก็มีแต่จะดีขึ้นถ่ายเดียว นับว่ากาที่มากครั้ง
นี้เป็นความคิดถูกต้อง แลมีประโยชน์เป็นอันมาก.....”

ครั้นต่อมาวันที่ ๖ มิถุนายน พระองค์ได้เสด็จฯ ไป
โรงพยาบาลโปรเฟสเซอร์โฟลเนอร์ ณ กรุงเบอร์ลิน ประเทศ
เยอรมนี เพื่อให้ตรวจอย่างละเอียดเป็นครั้งที่สอง โปรเฟสเซอร์
โฟลเนอร์ได้ถวายความเห็นว่าคุณาพระองค์ยังมีพระเสมหะติดอยู่ ซึ่ง
จะต้องกวาดพระโสดต่อไปอีก พระนาสิกข้างขวายังไม่ปกติแต่
ดีขึ้นมากแล้ว ส่วนพระโลหิตที่จางนับว่าดีขึ้นแต่ยังไม่ถึงขั้นดี
มาก การตรวจพระหทัยเป็นปกติดี พระปัสสาวะแข็งแรง
พระวรกายสมบูรณ์ทุกอย่าง และได้ถวายคำแนะนำให้ทรงอาบ
น้ำแร่เพื่อบำบัดรักษาพระโรคด้วย พร้อมกับทรงออกกำลัง

พระวรกายและเสวยพระโอสถตามตารางเวลาที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัด

“.....ตื่นแต่โมงครึ่ง กินน้ำนมด้วยหนึ่ง แล้วถึงเวลาทำกิจวัตรในการรักษาตามตำราของหมอ คือต้องออกไปเดินกับหมอยีสเตอร์สองคน เข้าในสวนก่อน กิจวัตรเบื้องต้นต้องให้ไปเดินเสียให้เหนื่อยก่อนจึงค่อยไปกินน้ำแร่ แต่ที่จริงพอพักเต็มทีด้วยขึ้นเขามาสองวันแล้ว ออกจะโยยกเขยก ไปที่ๆ กินน้ำแร่เดอริกคือชื่อแกรนด์ด็อก ห้องที่กินน้ำเป็นเรือนกลมอยู่ข้างใน มีเสาอยู่กลางเรือนกลมแล้วติดกอน้ำกันรั่วเป็นคอกตั้งด้วยต่างๆ ผู้หญิงคอยตักจำหน่าย ถ้าฝนตกจะได้จงกรมอยู่ข้างบน เพราะเป็นการจำเป็นที่กินแล้วจะต้องเดินจงกรมอีกทอดหนึ่งก่อนเวลาไปอาบน้ำ คนในประเทศนอกประเทศที่มาอาบน้ำแร่กินน้ำแร่ประมาณหกหมื่นคนทุกปี มีเจ้านายแลเจ้าแผ่นดินมาเสมอไม่ขาด.....”

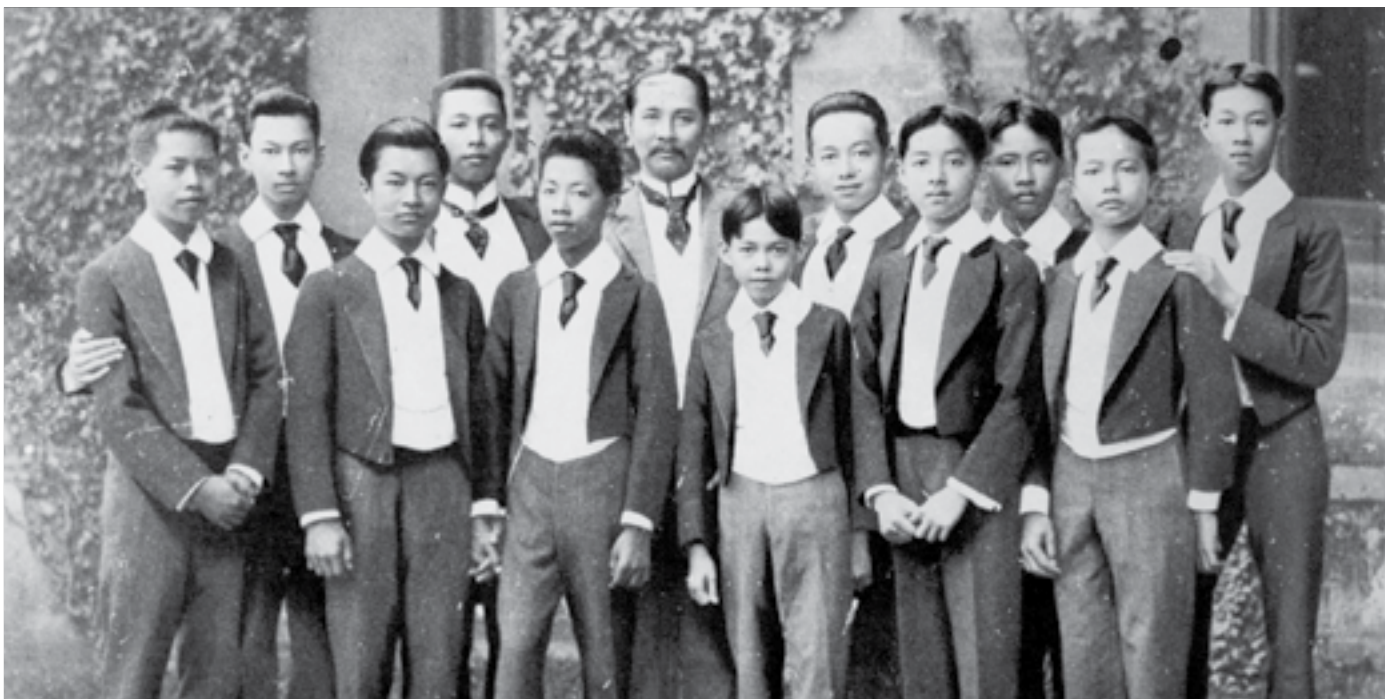
ในระหว่างประทับรักษาพระองค์ที่ยุโรปนั้น ได้ปรากฏพระอาการในพระนาสิกไม่ปกติอยู่บ่อยๆ ทั้งพระบงคนเบาและพระบงคนหนักไม่เป็นการปกติ ทำให้เสวยพระกระยาหารและพระสุธารสไม่คล่อง ทรงบ่นอึดอัดรำคาญพระองค์อยู่เป็นนิจ แพทย์ได้ถวายพระโอสถขับพระบงคนเบาและพระบงคนหนักให้ระบายออกมา นั้นเป็นสัญญาณเตือนให้รู้ว่าทรงประชวรพระโรคพระวัณกะเรื้อรัง

“.....เมื่อคืนนี้นอนไม่หลับ จะว่าเปนด้วยอะไรมีหลายทาง อยู่ในแผนกข้างฝ่ายท้องไม่ปกติ บางทีก็จะเป็นด้วยอาหารเผลอลงไปตื่นได้ความเดือดร้อน ข้อต้นเพราะไม่มีอาหารที่จะ

กินให้อร่อยได้ ข้อสองถึงจะมีอาหารที่อร่อยก็ไม่กินเข้าไปได้เท่าไร เพราะเต็มแน่นล้นอยู่ในคอ ข้อสามการที่เต็มแน่นล้นอยู่เช่นนั้น ไม่มียาฝรั่งที่จะแก้ให้หาย นอกจากต้องให้กินอาหารเข้าไปให้ได้ เบื่อที่อยู่ เบื่อไม่มีอะไรทำ อยู่เปล่าๆ เหนื่อยหน่ายแก่ชีวิตขึ้นมา.....”

ครั้นต่อมาในวันที่ ๔ สิงหาคม พระองค์ได้เสด็จฯ ไปที่กรุงเบอร์ลินอีกครั้งหนึ่งเพื่อทรงเข้ารับการรักษาพระโรคอย่างละเอียดเป็นครั้งสุดท้ายก่อนเสด็จฯ กลับกรุงเทพฯ โปรดให้จัดหาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเก่งๆ จำนวน ๔ ท่าน ประกอบด้วย โปรเฟสเซอร์เกรซ โปรเฟสเซอร์เกรล โปรเฟสเซอร์ฟอนนอร์ดเน และโปรเฟสเซอร์เมเยอ เป็นผู้ถวายการรักษาพระโรค ผลจากการวินิจฉัยร่วมกันของแพทย์ทั้ง ๔ ท่าน ลงความเห็นว่า ขณะนี้พระวรกายยังไม่ปกติ ขอให้ท่านเปลี่ยนเสด็จฯ ไปรักษาพระองค์ที่เมืองฮอมเบ็คแทน ซึ่งเป็นเมืองอาบน้ำแร่โดยเฉพาะ และขอให้ทรงดเสด็จประพาสในเมืองต่างๆ เป็นการชั่วคราว เพราะว่าจะต้องทรงอาบน้ำคาโบนิคแอซิด และต้องใช้ยาดียิสเตลิสต่อเนื่อง ๗ วัน โดยมอบให้โปรเฟสเซอร์เกรลเป็นผู้ถวายดูแล ส่วนเรื่องการถวายรักษาพระนาสิกเป็นหน้าที่ของโปรเฟสเซอร์เมเยอ

จากการถวายรักษาของแพทย์ทั้ง ๔ ท่าน ในครั้งสุดท้ายก่อนเสด็จฯ กลับกรุงเทพฯ เหมทานคร ผลปรากฏออกมาเป็นที่น่าพอใจว่า พระหทัยและพระโลหิตที่เคยจางกลับกลายเป็นปกติ ไม่ต้องรักษาอีกต่อไป ส่วนครอนิกกะตาคือผิวหนังในพระนาสิกที่เคยเป็นเนื้องอกได้หายเป็นปกติ รวมถึงท่อลม

▶ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระราชโอรส เมื่อครั้งเสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๔๐

หายใจไม่มีโรคบรอนไคติสอีกต่อไป เรื่องพระบังคนเบาติดขัด
ยังไม่หายขาดทีเดียว คงต้องถวายการรักษาต่อไป ส่วนเรื่อง
พระนารายณ์อยู่ระหว่างรอดูผลจากการเสวยพระโอสถบำรุง
พระโลหิต ขอให้เสวยต่อไป พระโรคสองอย่างที่ยังไม่หายขาด
นั้นคงจะเห็นผลดีขึ้นในโอกาสต่อไป ในที่สุดพระองค์ได้เสด็จฯ
กลับสู่กรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๐
รวมระยะเวลาที่ประทับในยุโรป ๗ เดือน ๒๐ วัน

ภายหลังจากเสด็จฯ กลับจากยุโรปได้ไม่นาน จะ
สังเกตว่าพระองค์มีพระอาการประชวรอย่างน่าวิตก ถึงกับได้
ทรงพยายามบริหารพระองค์ทุกวัน และเสด็จประพาสหัวเมือง
บ่อยๆ เช่น กำแพงเพชร และเพชรบุรี นอกจากนี้ไม่มีใครจะ
เสด็จออกในงานพระราชพิธีต่างๆ เหมือนเช่นเคย โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งนับตั้งแต่ได้ทรงทกล้อมประทับกับพื้นในงานเฉลิม
พระชนมพรรษา ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณเป็นต้นมา เห็นได้
ชัดว่าพระองค์ทรงทุกข์พลามากขึ้นเป็นลำดับ トラบจนกระทั่ง
ประชวรครั้งสุดท้าย ดังที่ปรากฏในพระราชบันทึกของพระบาท
สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ความตอนหนึ่งว่า

“...ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ยังไม่ได้มีผู้ใดนี้ฝันว่าจะ
ทรงพระประชวรมากมายอะไร ทราบกันอยู่แต่เพียงว่าพระธาตุ
ไม่ปกติเล็กน้อยเท่านั้น เวลาพลบค่ำวันที่ ๑๕ ตุลาคม ฉันได้
เข้าไปคอยเฝ้าฯ ที่พระที่นั่งอภิเศกดุสิตตามเคยก็หาได้เสด็จ
ออกไม่ และยังไม่มีความว่ามีพระอาการอย่างไร ต่อเวลาเช้า
วันที่ ๒๐ ฉันจึงได้ทราบตามพระราชหัตถเลขาซึ่งพระราชทาน
มาถึงฉันว่าพระอาการมีคลื่นเหียนและได้ทรงพระอาเจียนเมื่อ

คืนวันที่ ๑๔ ครั้งหนึ่ง ต่อนั้นมาจะเสวยอะไรก็ทรงรู้สึกว่ามี
อยู่เสมอ ไม่ใคร่จะพร่องเลย...ครั้นเวลาค่ำวันที่ ๒๐ ฉันเข้าไป
ฟังพระอาการได้ความว่าเมื่อคืนวันที่ ๑๕ มีทรงแน่น หมอถวาย
ฉีดยาแก้แน่นและยาถ่าย บรรทมหลับได้บ้าง มาวันที่ ๒๐ มี
พระบังคนหนักหลายครั้ง มีพระอาเจียนเมื่อเสวยน้ำ หมอฝรั่ง
ที่เข้าไปอยู่มีศาสตราจารย์นายแพทย์เบอร์เคอร์ แพทย์เยอรมัน
ประจำพระองค์, หมอเอเจนโรเตอร์ กับหมอบอ.บัวซ์ ฝ่าย
หมอไทยมีพระยาแพทย์พงศา (นาค โรจนแพทย์) พระยาแพทย์
บอกแก่ฉันว่าได้ถวายพระโอสถระบายอย่างไทยแทรกเกลือ
พระบังคนจึงได้ไปมาก ฝ่ายหมอฝรั่งได้ถวายพระโอสถแก้แน่น
เพื่อและพระโอสถทากายนอก ตามที่ฟังๆ ชาวได้ความว่า
พระธาตุเริ่มเสียเพราะเสวยกึ่งนมเวลาเด็ก หมอฝรั่งได้ฉีดยา
มอร์ฟินถวายบรรทมหลับแล้ว

“วันที่ ๒๑ ตุลาคม ฉันได้ให้ (นายวรการบัญชา) ไปฟัง
พระอาการอีกทีหนึ่ง ได้ความว่าพระบังคนหนักไม่มี มีพระบังคนเบา
เล็กน้อย พระอาเจียนไม่มี...บรรทมหลับๆ ตื่นๆ มีซึมและ
อ่อนเพลีย...เวลา ๘ ล.ท.เศษ หมอขึ้นไปตรวจพระอาการว่ามี
พระองค์ร้อนปรอทขึ้น ๑๐๑ เศษ หมอบัวซ์ว่า มีทางที่ต้องระวัง
ในเรื่องพระบังคนเบาเพราะมีพระโรคไตพิการชนิดเรื้อรัง (Chronic
Nephritis) หมอได้ตกลงกันถวายพระโอสถรักษาทางพระวัถกะ”
หนังสือรายงานแพทย์ได้พูดถึงพระอาการประชวรใน
ระยะสุดท้ายไว้ว่า

“ถึงท่านเสนาบดีทั้งหลายของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว

▶ ขณะเสด็จประพาสเมืองชันเรโม ประเทศอิตาลี เพื่อทรงเข้ารับการรักษาพระโรค

“ข้าพเจ้าผู้มีนามท้าวหนังสือนี้มีความเห็นว่าจำเป็นจะต้องบอกแก่ท่านเสนาบดีทั้งหลายว่า ในเวลาบัดนี้มีพระอาการเห็นชัดว่าพระบงคนเบาเป็นพิษ การที่เปนเช่นนี้เป็นผลแห่งพระโรคพระวัภกะพิการอันเรื้อรัง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเปนมาแล้วประมาณ ๕ ปี พระอาการที่หนักลงบัดนี้เป็นด้วยพระโรคภายในพระอุทรซึ่งมีมาหลายวันแล้ว การทำนายพระโรคต่อไปเห็นว่าเป็นที่น่ากลัวอย่างยิ่ง และถ้าการที่พระบงคนเบาครั้งนี้ไม่ทุเลาลงโดยฉับพลัน เป็นที่น่ากลัวอย่างยิ่งว่าในไม่ช้าคงจะหมดพระสติ”

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงบันทึกถึงอาการประชวรขั้นสุดท้ายดังนี้

“หมอได้ถวายพระโอสถขับพระบงคนเบาเรื่อยๆ อยู่ครั้นเมื่อเที่ยงแล้วหมอจึงได้เห็นพร้อมกันว่าควรเปลี่ยนเปนถวายยาดีจิตาลิน (Digitalin) เปนยาเร่งพระโลหิตให้เดินแรงเพื่อช่วยพระหทัยให้บีบอยู่ ในตอนบ่ายหมอบอกว่าหมดหนทางที่จะแก้ไขเยียวยาเสียแล้ว พระอาการมีแต่ทรุดลง พระสติค่อยคลายลงทุกที ตรัสได้เป็นท่อนๆ ไม่ต่อกัน ครั้นเวลาบ่าย ๔ นาฬิกาเศษ เสด็จแม่ได้เสด็จลงมาจากห้องที่พระบรรทมชั้น ๓ รับสั่งบอกว่าทูลกระหม่อมนั้นพระเนตรตั้งเสียแล้ว...

“วันที่ ๒๒ ตุลาคม เวลาเที่ยงคืนหมอไรเตอร์บอกฉันว่าทูลกระหม่อมทรงอ่อนเต็มทีแล้ว ฉันจึงได้ขึ้นไปชั้นบน (พระที่นั่งอัมพรสถาน) พร้อมด้วยลูกเธอของทูลกระหม่อม ครั้นเวลาเที่ยงคืนล่วงแล้ว ๔๕ นาที พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาจุฬาลงกรณพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวสวรรคต โดยมีได้ทรงรู้สึกพระองค์เลย นับว่าปราศจากความลำบากทรมานทุกประการ”

พระยาบุรุษรัตนราชพัลลภ (นพ โกรฤกษ์) มหาเด็กล่วงประจำห้องพระบรรทมได้บันทึกจดหมายเหตุพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระประชวรจนถึงเสด็จสวรรคต ไว้อย่างละเอียดในตอนหนึ่งว่า

“.....วันเสาร์ที่ ๒๒ ตุลาคม เวลาเช้า สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครสวรรค์ฯ และหมอฝรั่ง ๓ คน ขึ้นไปเฝ้าตรวจพระอาการ ข้าพเจ้าก็ขึ้นไปด้วยตามเคย เมื่อกลับลงมาเห็นกิริยาท่าทางของหมอและเจ้านายไม่สู้ดี ได้ความว่าพระอาการหนักมาก พระบงคนเบาที่คาดว่าจะมีก็ไม่ มี พิษของพระบงคนเบาซึมไปตามเส้นพระโลหิตทั่วพระองค์ จึงทำให้เป็นพิษเชื่อมช้ำบรรทมหลับอยู่เสมอ หมอตั้งพระโอสถถวายเร่งให้มีพระบงคนเบาแรงขึ้นทุกที

“พวกหมอฝรั่งประชุมกันเขียนรายงานพระอาการยื่นต่อเจ้านายเสนาบดีว่า พระอาการมากเหลือกำลังของหมอที่จะถวายการรักษาแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ากรมขุนพิษณุโลกประชานาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จมาแต่เข้าได้ทอดพระเนตรรายงานพระอาการที่หมอทำไว้ ทรงปรึกษาหารือเห็นพร้อมกันว่าควรให้พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ มาเฝ้าตรวจพระอาการ

▶ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประทับบนม้าพระที่นั่งหรือที่เรียกว่า “พระบรมรูปทรงม้า”

ดูด้วย ข้าพเจ้าจึงให้นายฉันทน์ หุ้มแพร (ทิศย์ ณ สงขลา) รีบเอารถยนต์ไปรับมาทันที พระองค์เจ้าสายฯ ขึ้นไปเฝ้าตรวจพระอาการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนำพระเนตรไหลแต่ไม่ตรัสว่าอะไร พระองค์เจ้าสายฯ กลับลงมายืนยันว่าพระอาการยังไม่เป็นไร เชื่อว่าที่บรรทมหลับเชื่อมช้ำอยู่นั้นเป็นด้วยฤทธิ์พระโอสถต่างๆ พอดีพระโอสถหมดแล้วก็คงจะทรงสบายขึ้น เพราะพระชีพจรก็ยังเต้นเป็นปกติดี พระองค์เจ้าสายฯ กลับไปนำพระโอสถมาตั้งถวายแก่ทางพระศอกแห่ง ขึ้นไปเฝ้าฯ ตรวจพระอาการอีกครั้งหนึ่ง ครั้นนี้ตรัสทักว่า “หมอมานหรือ” ได้เท่านั้นแล้ว ก็ไม่ได้รับสั่งอะไรอีกต่อไป

“พระอาการตั้งแต่เข้าไปจนเย็นไม่มีพระบงคนหนักและเบาเลย พระหทัยอ่อนลงมากยังบรรทมหลับเชื่อมช้ำอยู่เสมอ เวลาย่ำค่ำสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้ากรมขุนนครสวรรค์ฯ และหมอฝรั่งขึ้นไปเฝ้าฯ ตรวจพระอาการ ข้าพเจ้าได้ขึ้นไปด้วย และเห็นหายพระทัยดังยาวๆ และหายพระทัยทางพระโอบุษฐ์พ่นแรงๆ จนเห็นพระมีสสุไหวได้แต่ไกล สังเกตดูพระเนตรไม่จับใครเสียแล้ว สนิมพระเนตรกว้างอยู่อย่างนั้นเอง แต่พระกรรมยังได้ยืน สมเด็จพระบรมราชินีนาถกราบทูลว่าเสวยน้ำ ยังทรงพยักพระพักตร์รับได้ และกราบทูลว่าพระโอสถแก่พระศอกแห่งของพระองค์เจ้าสายฯ ก็ยังรับสั่งว่า “ฮือ” แล้วยกพระหัตถ์

▶ งานพระเมรุมาศถวายพระเพลิงพระบรมศพ ณ ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ขวาและซ้ายที่ส่นขึ้นเข็ดน้ำพระเนตรคล้ายทรงพระกรแสง พระนางเจ้าสุภุมลามารศรี พระราชเทวี ชับเข็ดพระเนตรด้วย ผ้าซับพระพักตร์ชุบน้ำถวาย หมอฉิดพระโอสถถวายช่วยบำรุง พระหฤทัยให้แรงขึ้น

“ตั้งแต่เวลานี้ต่อไป หมอฝรั่งนั่งประจำคอยจับพระชีพจรตรวจพระอาการผลัดเปลี่ยนกันประจำอยู่ที่พระองค์ การหายพระทัยค่อยเบาลงๆ ทุกที พระอาการกระวนกระวายอย่างหนึ่งอย่างใดไม่มีเลย คงบรรทมหลับอยู่เสมอ เจ้านายจะขึ้นไปเฝ้าฯ อีกครั้ง ก็พอดีหมอรีบลงมาทูลว่าเสด็จสวรรคตเสียแล้ว ด้วยพระอาการสงบ เมื่อเวลา ๒ ยาม ๔๕ นาที”

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จสู่สวรรคาลัยนับเนื่องผ่านมาเป็นเวลา ๑๐๐ ปีอันยาวนาน พระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ รวมถึงพระราชจริยาวัตรต่างๆ ที่ได้ทรงประพฤติปฏิบัติต่อพสกนิกรไทยทั้งแผ่นดินตลอดรัชสมัย ๔๒ ปีแห่งการเสวยราชย์ ได้ทรงสร้างความเจริญมาสู่ทุกไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินและสยามประเทศอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ชาติไทย

เอกสารอ้างอิง

- หนังสือ “ประวัติต้นรัชกาลที่ ๖” โดย ราม วชิราวุธ พระราชบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- หนังสือ “ไกลบ้าน” (เล่ม ๑, เล่ม ๒, เล่ม ๓) พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
- หนังสือ “บุรุษรัตน” พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพมหาเสวกเอกพระยาบุรุษรัตนราชพัลลภ (นพ ไกรฤกษ์)

กิตติพงษ์ วิโรจน์ธรรม นักเขียนและนักวิชาการอิสระ

คร่ำหวอดอยู่ในแวดวงหนังสือในฐานะนักเขียนและคอลัมนิสต์แนวประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม รวมถึงเขียนบทละครคดีรายการโทรทัศน์แนวประวัติศาสตร์ และมีผลงานหนังสือซึ่งเป็นที่รู้จักของนักอ่าน เช่น ชีวิตในวังบางขุนพรหม, ในวังแก้ว, ร้อยเรียงเวียงวัง, เรื่องรัก...รัก...ในหลวง, ย้อนรอยราชสกุลวงศ์-วังหลวง, ย้อนรอยราชสกุลวงศ์-วังหน้า วังหลัง, ประเพณีชาววัง, เรื่องเล่าชาววัง, เรื่องราวในรัชสมัยของพระพุทธเจ้าหลวง, ชีวิตสาวชาววัง, รักเดียวของทูลกระหม่อมประชาธิปก, ในร่มฉัตร เป็นต้น

La

▶ ภาพวาดบนเพดานถ้ำ

จิตรกรรมผนังถ้ำ SCAUX

การค้นพบทางโบราณคดีที่สำคัญครั้งหนึ่งได้เกิดขึ้นในยามบ่ายของวันที่ ๑๒ กันยายน ค.ศ. ๑๙๔๐ เมื่อเด็กหนุ่ม ๔ คน ชื่อ Marcel Ravidat อายุ ๑๗ ปี Jacques Marsal อายุ ๑๕ ปี Georges Agnel อายุ ๑๖ ปี และ Simon Coencas อายุ ๑๕ ปี กำลังเดินสำรวจป่าในบริเวณใกล้หมู่บ้าน Montignac แห่งเมือง Lascaux ในฝรั่งเศส

เด็กทั้งสี่รู้สึกประหลาดใจที่เห็นโพรงลึกใต้โคนต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง ความที่เคยได้ยินผู้ใหญ่เล่าว่ามีเส้นทางลับใต้ดินที่สามารถเดินทางไปถึงปราสาทโบราณแห่งเมือง Lascaux ได้ ทำให้เด็กทั้งสี่ ตัดสินใจโยนก้อนหินลงไปในโพรงเพื่อฟังเสียงสะท้อน และได้ยินเสียงก้อนหินกระทบพื้นหลังจากที่เวลาผ่านไปพอสมควร จากนั้นคนทั้งสี่จึงไถลตัวลงไปในโพรง เมื่อถึงพื้นก็ได้จุดตะเกียงน้ำมัน แล้วเหลียวไปดูโดยรอบ และรู้สึกประหลาดใจที่เห็นภาพวัว กวาง ม้า มากมายบนเพดานและผนังถ้ำ แต่เมื่อไม่รู้ว่าใครคือคนวาดภาพ วาดเมื่อไร หรือเพื่ออะไร รวมถึงไม่เข้าใจว่า เหตุใดจิตรกรจึงมาชุมนุมวาดภาพในถ้ำใต้ดิน เด็กทั้งสี่ที่งุนงงจึงให้คำมั่นสัญญาแก่กันว่าจะเก็บการพบเห็นนี้เป็นความลับไม่ให้ใครอื่นได้รู้

▶ ภาพฝูงม้าและวัวไบซัน ทำให้เห็นสภาพป่าเมื่อ ๒๐,๐๐๐ ปีก่อนนี้

▶ Jacques Marsal หนึ่งในสี่ผู้พบจิตรกรรมผนังถ้ำ Lascaux

ในวันรุ่งขึ้น คณะนักสำรวจทั้งสี่ได้ทวนกลับไปเยือนถ้ำใต้ดินลึกกลับนั้นอีกครั้งหนึ่ง และได้เดินลัดเลาะลึกเข้าไปตามเส้นทางในถ้ำ ทำให้ได้เห็นภาพวาดของสัตว์อีกเป็นจำนวนมาก จนคิดว่าไม่ควรเก็บความลับนี้ต่อไปอีก จึงพากันไปรายงานข่าวการพบจิตรกรรมผนังถ้ำต่ออาจารย์ใหญ่ชื่อ M. Laval พร้อมกับนั้นก็ได้ชวนอาจารย์ลงไปสำรวจถ้ำด้วย

อีก ๖ วันต่อมา เมื่อ Laval ได้ลงไปดูภาพวาดบ้าง เขาก็ตกตะลึงพริ้งเฟริดจนเก็บอาการตื่นเต้นไม่ได้ เพราะตระหนักว่า นี่คือจิตรกรรมที่มนุษย์โบราณยุคก่อนประวัติศาสตร์ได้วาดไว้ และการค้นพบของศิษย์ในครั้งนี่มีความสำคัญและยิ่งใหญ่มาก จนส่งผลกระทบต่อประวัติศาสตร์ชื่อ Abbe Henri Breuil ต้องรับรู้ด้วย

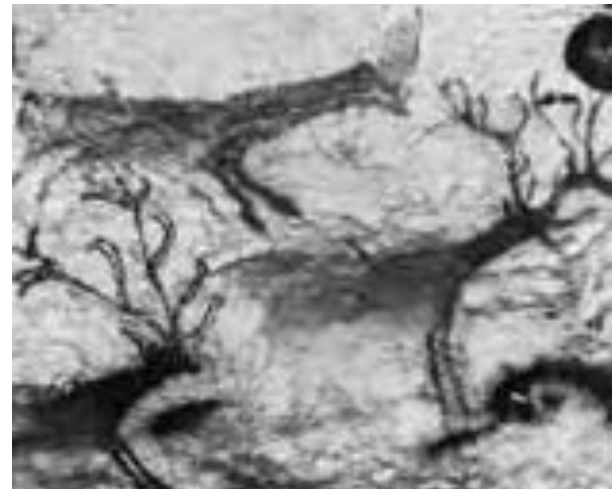
จากนั้นข่าวการพบศิลปกรรมผนังถ้ำ Lascaux ก็แพร่กระจายถึงโลกภายนอกอย่างรวดเร็ว ความตื่นเต้นและความอยากรู้อยากเห็นได้ชักนำให้นักทัศนศาสตร์และนักวิชาการด้านมานุษยวิทยาโบราณฝรั่งเศสจำนวนมากเดินทางมาเยี่ยมชมถ้ำทุกวัน จนหมู่บ้าน Montignac และเมือง Lascaux เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ของฝรั่งเศสไปโดยปริยาย

Paintings in Lascaux Cave

In 1940, four teenagers found one of the greatest archeology discoveries — 17,000-year paintings in a cave — in a forest near Montignac village, Lascaux in France. Their discovery has made Lascaux the city of historical tourism.

On July 14, 1948, the Lascaux Cave was officially opened to the public to view almost 2,000 paintings of the Magdalenian age. The paintings are categorized into three groups: people, animals and symbols.

The French government is trying to conserve the Lascaux paintings from bacteria and humidity from visitors' breathing.

▶ ภาพวาดกวางเรนเดียร์

▶ แผนที่ตั้งของถ้ำ Lascaux ในฝรั่งเศส

แต่ก่อนที่ชาวต่างชาติจะรู้จักถ้ำ Lascaux ก็พอดีเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง และเมื่อฝรั่งเศสถูกเยอรมันยึดครอง ความสนใจและความตื่นตัวเรื่องภาพวาดถ้ำดึกดำบรรพ์ในถ้ำก็สร้างลง จนหลังสงครามโลก ชาวฝรั่งเศสก็พากันมาใส่ใจและสนใจศิลปกรรมผนังถ้ำ Lascaux อีก จึงได้ปรับปรุงบริเวณทางเข้าออกถ้ำ ให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินดูภาพวาดได้อย่างสะดวกและสบายใจ เมื่อถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๔๘ ซึ่งเป็นวันชาติของฝรั่งเศส ถ้ำ Lascaux ก็เปิดให้สาธารณชนเข้าชมภาพวาดอย่างเป็นทางการ

การสำรวจและศึกษาภาพวาดในถ้ำตลอดเวลาที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่าถ้ำ Lascaux มีภาพเกือบ ๒,๐๐๐ ภาพ ซึ่งสามารถจัดแบ่งได้เป็นสามกลุ่ม คือ ภาพสัตว์ ภาพคน กับภาพเครื่องหมายที่ยังไม่เป็นที่เข้าใจความหมาย โดยไม่ปรากฏว่ามีภาพทิวทัศน์ หรือภาพพืชเลย ภาพบางภาพถูกวาดลงบนผนังถ้ำ บางภาพถูกแกะสลักบนเพดาน บางภาพกำลังเลือนหายไป และหลายภาพถูกทำลายไปจนหมดแล้ว

สำหรับภาพสัตว์นั้นมีจำนวนกว่า ๙๐๐ ภาพ ๓๖๔ ภาพ เป็นภาพม้า ภาพกวางมี ๙๐ ภาพ ส่วนวัวและวัวป่ามีประมาณ ๔-๕ % ของภาพทั้งหมด นอกจากนี้ก็มีภาพนก หมี แรด และคน ภาพที่มีชื่อเสียงคือภาพวัวดำ (auroch) ๔ ตัว ในห้องโถง (Hall of the Bulls) หนึ่ง दिनแดนแถบถ้ำ Lascaux มีกวางเรนเดียร์ที่ชาวถ้ำจับมาเป็นอาหาร ดังนั้นจิตรกรถ้ำจึงวาดภาพกวางเรนเดียร์ให้เห็นเป็นหลักฐานด้วย

การวัดอายุของภาพวาดโดยใช้คาร์บอน-14 แสดงให้รู้ว่าภาพเหล่านี้ถูกวาดเมื่อ ๑๗,๐๐๐ ปีก่อน ซึ่งเป็นยุค Magdalenian ภาพวัวพันธุ์ auroch ที่วาดบนเพดานถ้ำที่มีผิวไม่ราบเรียบ แสดงให้เห็นความสามารถของจิตรกรยุคหินว่าเข้าใจแนวคิดเรื่องทัศนมิติ (perspective) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

เมื่อวัตถุอยู่ไกลจะดูเล็กและพรางมัว แต่ถ้าอยู่ใกล้จะดูใหญ่และคมชัด ส่วนภาพม้าเป็นม้าจีนที่เป็นต้นตระกูลของม้าป่า Przewalski ที่พบในมองโกเลีย เมื่อปี ค.ศ. ๑๘๘๐ การดูภาพสัตว์พร้อมกันทั้งถ้ำจะทำให้คนดูมีความรู้สึกเหมือนได้เดินทางสู่โลกเมื่อ ๒๐,๐๐๐ ปีก่อน ซึ่งเป็นเวลาที่ฝูงม้า วัวป่า และกวางเดินพ่นพ่ายในทุ่งหญ้า ในขณะที่เดียวกัน การพินิจดูศิลปะการวาดก็ทำให้คนดูเข้าใจว่า จิตรกรที่วาดภาพเหล่านี้มิได้เป็นคนเถื่อนที่ไร้จิตสำนึกด้านความงาม เพราะเขารู้จักใช้สีและเส้นต่างๆ ได้สวยอย่างกลมกลืน บนผนังถ้ำที่ไม่ราบเรียบ ความโป่ง นูน หรือโค้งเว้าเป็นแอ่งบนผนังถ้ำทำให้ภาพสัตว์ที่ปรากฏดูเหมือนสามารถเคลื่อนไหว และวิ่งได้ ส่วนสีที่ใช้ก็มีจำกัด คือ สีแดงกับดำเป็นส่วนใหญ่ และมีสีเหลืองเข้มปนบ้าง (สีดำได้จากผง manganese oxide สีแดงเข้มได้จากเหล็กออกไซด์) ภาพส่วนใหญ่แสดงความสำเร็จที่เกิดจากการล่าสัตว์ ถึงภาพจะกระจายตั้งแต่ปากทางเข้าจนตลอดทางเดิน ๔๐ เมตรในถ้ำ แต่ภาพบางภาพก็ซ่อนลึกในถ้ำ เหมือนคนวาดไม่ต้องการให้ใครเห็น

ในห้องโถงชื่อ Axial Gallery ของถ้ำนั้นมีภาพกวางเขายาวกับภาพแพะป่า (ibex) ๒ ตัว หันหน้าเข้าหากัน และมีภาพม้าจีน ๓ ตัว (ตัวหนึ่งสีดำและน้ำตาล อีกสองตัวสีเหลือง) ภาพวัวแดงตัวหนึ่ง และภาพม้าฝูงหนึ่ง นอกจากนี้ก็มีภาพสัญลักษณ์กับเครื่องหมายต่างๆ ที่ยังไม่มีใครเข้าใจความหมาย

สำหรับในส่วนที่เรียกว่า Chamber of Felines ของถ้ำนั้น มีภาพสัตว์คล้ายแมว มีรอยขีดข่วน และภาพที่ยังวาดไม่เสร็จหลายภาพ ภาพเหล่านี้คนวาดมิได้วาดพร้อมกันทั้งหมด แต่วาดเป็นช่วงๆ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น ๒๒ ช่วงเวลา ภาพที่มีชื่อเสียงที่สุด เป็นภาพของชายคนหนึ่งนอนกางแขนออกทั้ง ๒ ข้าง เหมือนถูกวัวป่าฟุ้งชนจนล้ม ข้างๆ ภาพชายคนนั้นมีภาพนก ซึ่งอาจแสดงวิญญาณของเขาขณะกำลังจะหลุดจากร่าง

▶ ภาพวัวป่าที่ถูกหอกแทงและคนที่ถูกฆ่า ภาพนกอาจแทนวิญญาณที่กำลังหลุดจากร่าง

ในช่วงที่เปิดใหม่ ๆ มีคนเข้าชมถ้ำประมาณวันละ ๖๐๐ คน และเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลถ้ำมักได้ยินคำปรารภจากบรรดานักท่องเที่ยวว่า เวลาเดินออกจากถ้ำสู่โลกภายนอก หลายคนรู้สึกมีศรัทธา ในการวิเคราะห์สาเหตุของอาการมีน แพทย์ได้พบว่า ในถ้ำมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากจนนักสูบบุหรี่จุดไม้ขีดไฟไม่ติด

ดังนั้นในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ คณะกรรมการพิพิธภัณฑถ้ำ Lascaux จึงได้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในถ้ำ โดยใช้วิธีสูบอากาศจากนอกถ้ำเข้าไปในถ้ำ และให้อากาศที่อุดมด้วยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อันเกิดจากลมหายใจออกของนักท่องเที่ยวไหลผ่านเครื่องกรอง เพื่อกำจัดคาร์บอนไดออกไซด์

▶ ความโค้งเว้าของกำแพงผนัง ทำให้ภาพของสัตว์ดูเหมือนเคลื่อนไหวได้

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ เมื่อสถิติของผู้เข้าชมถ้ำได้เพิ่มขึ้นถึงวันละ ๑,๕๐๐ คน มีคฤหบดีที่นำนักท่องเที่ยวเข้าชมถ้ำหลายคนได้สังเกตเห็นว่า ภาพวาดบนผนังถ้ำบางภาพมีจุดสีขาวปรากฏ และจุดเหล่านี้เพิ่มจำนวนอย่างรวดเร็ว เช่น ภายในเวลา ๓ เดือน จุดขาว ๓ จุด ได้เพิ่มเป็น ๗๐๐ จุด การวิเคราะห์องค์ประกอบของจุดขาวทำให้รู้ว่า มันคือจุลินทรีย์ที่กำลังแพร่กระจายและกำลังทำลายภาพวาดตลอดเวลา ซึ่งถ้าผู้อนุรักษ์ถ้ำมิได้ดำเนินการแก้ไข ถ้ำ Lascaux ก็จะถูกทำลายจนภาพที่ถูกวาดเมื่อ ๑๗,๐๐๐ ปีก่อน หมดสภาพไปอย่างน่าเสียดาย

ดังนั้น ในปี ค.ศ. ๑๙๖๓ André Malraux ผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีวัฒนธรรมของฝรั่งเศสในขณะนั้น จึงสั่งปิดถ้ำอีกถ้ำรบหนึ่ง เพื่อให้คณะกรรมการวิทยาศาสตร์คิดวิธีที่เหมาะสมในการบูรณะภาพและแก้ไขปัญหที่กำลังเกิดขึ้น คณะกรรมการชุดนี้จึงทำหน้าที่เสมือนแพทย์รักษาถ้ำ Lascaux ที่มีอาการป่วยหนัก และคณะกรรมการได้ตัดสินใจใช้ยาปฏิชีวนะและสารละลาย formaldehyde กำจัดเชื้อราที่กำลังทำลายภาพวาดบนผนังถ้ำ อนึ่ง คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญเรื่องบทบาทของความเข้มของแสงสว่างภายในถ้ำด้วย เพื่อไม่ให้จุลินทรีย์แพร่พันธุ์เร็ว นอกจากนี้ก็ได้บังคับให้นักท่องเที่ยวที่จะเข้าชมถ้ำ ต้องสวมรองเท้าที่ได้รับการฆ่าเชื้อราด้วย เพื่อไม่ให้ถ้ำถูกคุกคามโดยราพันธุ์ใหม่ที่จะติดมากับเท้าคน ในที่สุดหลังจากที่ได้ปรับปรุงนาน ๒ ปี และวางมาตรการต่างๆ อย่างสมบูรณ์ ถ้ำ Lascaux ก็ได้เปิดให้ประชาชนเข้าชมอีกครั้งหนึ่ง

วิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ได้ทำให้นักวิทยาศาสตร์เข้าใจสภาพนิเวศของถ้ำดีขึ้น เช่นว่า ถึงแม้ถ้ำจะมีมืด แต่ก็มิชีวิต ดังจะเห็นได้จากเวลาเอาสารอาหารใส่ในจานทดลองแล้วนำไปวางในถ้ำ ๒-๓ วัน จะมีจุลินทรีย์และราปรากฏในจาน และถ้ำนั่งในถ้ำนาน จะเห็นยุงและแมลงวันบิน หรือบางครั้งก็เห็น

ค้างคาวเกาะอยู่ที่เพดานถ้ำ หรือเวลาฝนตก น้ำฝนจะไหลผ่านรอยแยกที่เพดานถ้ำแล้วดูดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีในถ้ำ ทำให้กลายเป็นกรดคาร์บอนิกอ่อนๆ ซึ่งสามารถละลายหินปูนได้ และเมื่อน้ำที่มีหินปูนนี้ระเหย หินปูนจะตกเป็นตะกอนทำให้เกิดหินงอกและหินย้อยในถ้ำ

นักวิทยาศาสตร์ผู้มีหน้าที่อนุรักษ์ถ้ำยังได้พบอีกว่าที่ส่วนลึกของถ้ำ อุณหภูมิของผนังถ้ำมีค่าไม่แปรปรวนมาก คือประมาณ 12 ± 0.2 องศาเซลเซียส ในขณะที่อุณหภูมิของอากาศนอกถ้ำมีค่าตั้งแต่ -10 องศา ถึง $+30$ องศาเซลเซียส และคนที่เดินในถ้ำตามปกติ ถ้ำเดินนาน 1 ชั่วโมง ลมหายใจออกของคนนั้น จะมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตั้งแต่ 20-25 ลิตร มีไอน้ำ 30 กรัม และปริมาณความร้อนที่ร่างกายปล่อยออก 150 กิโลแคลอรี ซึ่งมากพอๆ กับพลังงานความร้อนที่ หลอดไฟ 15 วัตต์ ปล่อยออกมา ดังนั้นถ้ามีคนเข้าชมถ้ำ 1,500 คน ก๊าซออกซิเจนที่หายใจเข้าไปจะมีปริมาตร 10 ลูกบาศก์เมตร ส่วนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกจะมีปริมาตร 4.5 ลูกบาศก์เมตร และไอน้ำที่ออกมา ก็จะมากถึง 20 กิโลกรัม ซึ่งไอน้ำนี้จะมีความชื้นเหมือนละอองน้ำที่ถูกขับออกจากร่างกายคน ไปพันตามผนัง พื้น และเพดานถ้ำตลอดเวลา นอกจากนั้นอากาศในถ้ำก็ยังมีพลังงานความร้อนจากร่างกายคนในปริมาณมากถึง 16,000 กิโลวัตต์ ด้วย ความร้อนที่เกิดขึ้นนี้จะช่วยให้มอสส์ เฟิร์น รา และสาหร่ายเจริญเติบโตภายในถ้ำได้ดีด้วย

ดังนั้น เมื่อถ้ำมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มาก หินปูนที่เกิดภายในถ้ำจะบดบังภาพวาดและร่องรอยต่างๆ จนทำให้ภาพเปลี่ยนสี นอกจากนี้ความไม่สม่ำเสมอของอุณหภูมิอากาศในถ้ำ ก็มีโอกาสทำให้คุณภาพของสีเปลี่ยนแปลงด้วย ดังนั้นใน

ภาพรวม การมีคนเข้าเยี่ยมชมถ้ำเป็นจำนวนมากจะทำให้เกิดผลกระทบเชิงลบ และเมื่อภาพถูกดัดแปลงให้กลับสู่สภาพเดิมแล้ว การควบคุมสภาพความเป็นไปในถ้ำจึงต้องดำเนินไปอย่างระมัดระวังทุกวัน เพื่อรักษาภาพวาดที่เป็นมรดกโลกตั้งแตปี ค.ศ. 1959 นี้ให้คงสภาพเดิมตลอดไป

ในปี ค.ศ. 2008 นักวิทยาศาสตร์ได้พบว่า ภาพวาดในถ้ำถูกราดำ *Fusarium solani* คุกคาม ดังนั้นจึงมีการปิดถ้ำเป็นเวลานาน 3 เดือน เพื่อให้ทันนักวิทยาศาสตร์และนักอนุรักษ์ถ้ำได้กำจัดรา โดยในช่วงเวลานั้น ผู้เชี่ยวชาญได้เข้าไปในถ้ำ 2-3 วัน ทุกเดือน และได้พบว่า หลังจากที่เราถูกกำจัดแล้ว บริเวณที่มีการกำจัดจะปรากฏเป็น “แผล” ซึ่งทำให้ภาพวาดมีรอยตำหนิอย่างถาวร

ในวารสาร *Naturwissenschaften* ประจำเดือน มิถุนายน 2008 Claude Alabouvette แห่ง University of Bourgogne ที่เมือง Dijon ในฝรั่งเศส ได้รายงานว่าเขาและคณะได้พบว่า แบคทีเรียสกุล *Pseudomonas* และ *Ralstonia* ที่มีอยู่ในถ้ำ Lascaux สามารถปรับตัวให้เข้ากับยาคันอนุรักษณ์ที่เคยใช้กำจัดมันได้ดี และถึงจุลินทรีย์เหล่านี้จะไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ในปัจจุบัน แต่มันก็อาจเป็นภัยต่อมนุษย์ในอนาคตได้ ดังนั้นปัญหาที่เกิดตามมาคือ ในการอนุรักษ์ภาพวาดในถ้ำให้ปลอดภัยจากแบคทีเรียเหล่านั้น นักอนุรักษ์ควรใช้ยาฆ่าแบคทีเรียหรือไม่ เพราะแบคทีเรียสามารถจะใช้ยาฆ่าแบคทีเรียเป็นอาหาร แต่ถ้าไม่ใช่ แบคทีเรียก็จะคุกคามภาพวาด จะอย่างไรก็ตาม ในการตอบคำถามนี้ นักอนุรักษ์ส่วนใหญ่ก็ยังคงมีความเห็นว่าการใช้ยาฆ่าเชื้อโรคเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการอนุรักษ์ภาพวาดบนผนังถ้ำ Lascaux ครับ

คุณสามารถอ่านเพิ่มเติมได้จากหนังสือ *The Cave Painters: Probing the Mysteries of the World's First Artists* ของ Gregory Curtis ที่จัดพิมพ์โดย บริษัท Knopf, New York, USA ISBN 1-4000-4348-4

▶ ภาพวาดที่คุกคามและทำลายภาพวาดบนผนังถ้ำ

ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (๒๕๓๖-๒๕๓๘)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มีผลงานด้านการสร้างทฤษฎีอธิบายสมบัติพื้นฐานบางประการของสภาพนำยิ่งยวด ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ในสาขาฟิสิกส์ทฤษฎี เป็นนักเขียนประจำให้กับหนังสือหลายเล่ม

เอกศิลป์

ผู้สร้างสุนทรียศิลป์

|| หั่งเสียงเพลง

สุนทรารมณ์

ทุกคนที่รู้จักบทเพลงสุนทราภรณ์คงไม่มีใครไม่เคยได้ยินชื่อ “ครูเอื้อ” หรือ เอื้อ สุนทรสนาน ผู้ก่อตั้ง ผู้ควบคุมวงนักร้องของวงดนตรีสุนทราภรณ์ในนามแฝง “สุนทราภรณ์” และบรมครูผู้เชี่ยวชาญในการเล่นดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสีไวโอลิน ผู้มีความสามารถเป็นเยี่ยมทางด้านการเล่นทำนองเพลง ผู้ซึ่งองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ประกาศให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก ด้านวัฒนธรรมดนตรีไทยสากล ประจำปี ๒๕๕๓ นับเป็นบุคคลสำคัญของโลกในลำดับที่ ๑๙ ของไทย และประเทศไทยจะได้จัดงานเฉลิมฉลองตลอด ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๔ ในวาระครบ ๑๐๐ ปีชาตกาลของท่าน

ชีวิตวัยเยาว์

ครูเอื้อเป็นบุตรของ นายดีและนางแสด สุนทรสนาน เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๔๕๓ ที่ตำบลโรงหิว อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุพรรณบุรี เดิมมีชื่อว่า “ละออง” ต่อมาบิดาให้นามใหม่เป็น “บุญเอื้อ” และได้เปลี่ยนอีกครั้งหนึ่งเป็น “เอื้อ” ในสมัยของ จอมพล ป.พิบูลสงคราม

อัมพวา เป็นดินแดนแห่งดนตรีและเสียงเพลง ดินกำเนิดของศิลปินผู้มีชื่อเสียงของไทยหลายท่าน จึงไม่น่าแปลกที่เด็กชายผู้นี้จะสามารถร้องเพลงที่จดจำจากผู้ใหญ่ได้หลายเพลง ด้วยสัมผัสที่จัดอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งยังมีโอกาสร่วมแสดงละครงานโรงเรียนในจังหวัดบ้านเกิด คือ โรงเรียนวัดใหม่ราษฎร์บูรณะเมื่ออายุเพียง ๗ ขวบ เท่านั้น ต่อมา บิดามารดาพาเข้ามาฝากตัวกับญาติผู้ใหญ่ให้เล่าเรียนในกรุงเทพฯ ที่โรงเรียนโสมสวลีสตรีวัดระฆังโฆสิตาราม ธนบุรี ชีวิตในวัยเยาว์ของท่านนั้นนับว่าแวดล้อมไปด้วยศิลปินโดยแท้ กล่าวคือ พี่ชายของท่านเองรับราชการเป็นคนพากย์โขนในกรมมหรสพ ทั้งญาติผู้ใหญ่อีกสองท่านก็เป็นดาราโขนหลวงที่มีชื่อเสียงของยุค

ย่างก้าวสู่ความเป็นศิลปิน

เมื่อครูเอื้อเรียนจบชั้นประถมจากโรงเรียนที่วัดระฆังฯ แล้ว พี่ชายของท่านเกิดอยากให้น้องชายเป็นศิลปินด้วย แทนที่จะพาไปเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมสายสามัญ กลับพาท่านที่ในขณะนั้นอายุได้ ๑๓ ปี ไปเข้าโรงเรียนพรานหลวงแทน โรงเรียนแห่งนี้เป็นโรงเรียนของกรมมหรสพที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นสถานที่ฝึกหัดศิลปิน นักเรียนที่นี่ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนแต่ต้อง

อยู่เป็นนักเรียนกินนอน โรงเรียนแห่งนี้สอนทั้งหนังสือและการดนตรีทุกประเภท ทั้งดนตรีไทยที่สอนโดยครูกรมเครื่องสายไทยและดนตรีฝรั่งที่สอนโดยครูกรมเครื่องสายฝรั่งหลวง ภาคเข้าเรียนหนังสือวิชาสายสามัญ ภาคบ่ายเรียนดนตรี โรงเรียนพรานหลวงแห่งนี้เองเป็นสถานที่ที่ผลิตนักดนตรีเอกที่มีชื่อเสียงของเมืองไทยหลายคน

ท่านผู้ใหญ่ที่ครูเอื้อเคารพ แนะนำให้ท่านเลือกเรียนเครื่องสายฝรั่ง เพราะเรียนยากกว่าและยังมีคนเรียนน้อย ขณะนั้นอาจารย์ใหญ่ของกรมเครื่องสายฝรั่งหลวงคือพระเจนดุริยางค์^๑ ครูผู้ฝึกสอนดนตรีแก่ท่านโดยตรงคือ ครูโกลน เนตตะสูต มีครูมนตรี ตราโมท ศิลปินแห่งชาติสาขาดนตรีไทย ปี ๒๕๒๘ ผู้มีความสามารถในด้านดนตรีและเพลงไทยเป็นเยี่ยม ยากจะหาผู้ใดเทียบเป็นนักเรียนรุ่นพี่ ปรากฏว่าท่านมีอายุน้อยที่สุดในบรรดาเด็ก ๔๐๐ กว่าคน ครูเอื้อเริ่มเล่นไวโอลินกับวงซิมโฟนีออร์เคสตรา^๒ เมื่ออายุได้เพียง ๑๔ ปี โดยขณะที่นั่งเล่นดนตรีนั้น ขาห้อยยังไม่ถึงพื้นเสียด้วยซ้ำ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทอดพระเนตรเห็น ตรัสถามว่า “เด็กคนนั้นเล่นด้วยหรือ อายุเท่าไร” หลังจากมีผู้ทูลตอบ พระองค์ก็ตรัสชมว่า “เก่ง” ด้วยความที่ครูเอื้อเป็นคนที่มีมานะพยายามและมีพรสวรรค์ ทำให้สามารถเล่นเครื่องดนตรีฝรั่งได้อย่างเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสีไวโอลินและเป่าแซกโซโฟน พระเจนดุริยางค์เองได้สังเกตเห็นความสามารถพิเศษและพรสวรรค์ทางดนตรีฝรั่งในตัวของคุณิชัยผู้นี้มาตั้งแต่ต้น ว่ามีแววเป็นนักดนตรีฝีมือดีคนหนึ่งของเมืองไทย จึงให้ท่านงดการเรียนวิชาสามัญ เปลี่ยนมาเรียนวิชาดนตรีเต็มวัน

เริ่มอาชีพนักดนตรี

ปลายปีนั่นเอง ขณะอายุเต็ม ๑๕ ปี ครูเอื้อที่เป็นพรานหลวงหรือข้าราชการในกรมมหรสพ ได้รับพระราชทานยศเป็น “เด็กษา”^๓ ประจำกองเครื่องสายฝรั่งหลวง เงินเดือน ๕ บาท มีหน้าที่เล่นดนตรีในวงเครื่องสายฝรั่งวงเล็กของกรมฯ ทำให้ท่านได้ค้นพบอาชีพที่แท้จริงที่ใจรักในที่สุด

พออย่างเข้าวัยหนุ่มอายุ ๑๗ ปี ฝีมือของครูเอื้อพัฒนาขึ้นมากจนได้เลื่อนขึ้นไปเล่นวงใหญ่ เป็นวงซิมโฟนีมีชื่อมาก มีพระเจนดุริยางค์เป็นผู้ควบคุมวง ได้รับเงินเดือนเพิ่มเป็น ๒๐ บาท เวลานั้น ท่านกลับไปอยู่บ้านพี่ชาย ได้รู้จักชอปปอกกับนักดนตรีอาวุโส คือครูนารถ ถาวรบุตร ทำให้ท่านมีโอกาสแสดงฝีมือสู่โลกภายนอก และได้ทำงานพิเศษตอนกลางคืนจากการชักชวนของครูนารถ ในยุคนั้น สังคมไทยนิยมการเดินร่ำอย่างมา

^๑ พระเจนดุริยางค์ (ปิติ วาทยะกร) ชื่อเดิม ปีเตอร์ ไฟท์ (Peter Feit) เป็นบุคคลสำคัญในวงการดนตรีของไทย เป็นผู้ประพันธ์ทำนองเพลงชาติไทย และเป็นผู้มีส่วนร่วมสำคัญในการบันทึกเพลงไทยเดิม ด้วยโน้ตเพลงสากล

^๒ วงออร์เคสตรา เป็นกลุ่มของนักดนตรี ที่เล่นเครื่องดนตรีหลักทั้ง ๔ ประเภท ได้แก่ เครื่องสาย เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง และเครื่องกระทบ โดยมีผู้อำนวยเพลงหรือวาทยกร (Conductor) เป็นผู้ควบคุมวง

^๓ ข้าราชการชั้นผู้น้อย ที่ทำงานรับใช้อยู่ในสังกัดกรมมหาดเล็ก

ครูเอื้อก็ได้ตระเวนเล่นดนตรีไปตามสถานเริงรมย์มีชื่อในกรุงเทพฯ หลากหลายแห่งในฐานะนักดนตรีอาชีพ มีรายได้พิเศษอีกเดือนละ ๑๐๐-๑๕๐ บาท นับแต่นั้นมา

ในปี ๒๔๖๘ ขณะที่ครูเอื้อกำลังก้าวสู่ความมีชื่อเสียงนั่นเอง พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคต และเกิดเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ ทรงตั้งยุบกรมกองและกระทรวงลง รวมทั้งกรมมหรสพเองก็ถูกลดฐานะลงเป็นกอง มีพระเจษฎาธิราชวโรดมเป็นหัวหน้ากอง สมัยต้นรัชกาลที่ ๗ นี้เองเป็นยุคเฟื่องฟูของวงดนตรีสากลแบบบอร์เคสตรา เพราะเป็นที่นิยมของประชาชนเป็นอย่างมาก ทำให้มีวงดนตรีสากลเกิดขึ้นในเมืองไทยหลายวง แต่ก็ยังไม่มีการตั้งวงดนตรีสากลของประชาชนขึ้นมา

กำเนิดวงดนตรีสุนทราภรณ์

ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี ๒๔๗๕ กองเครื่องสายฝรั่งหลวงย้ายไปสังกัดอยู่กับกรมศิลปากร ครูเอื้อจึงได้เป็นนักดนตรีคนหนึ่งของกรมฯ เวลานั้นมีวงดนตรีสากลของประชาชนตั้งขึ้นแล้วหลายวง ในปี ๒๔๗๙ ครูเอื้อมีโอกาสได้จัดดนตรีประกอบและร้องเพลงในภาพยนตร์เรื่อง “ถ่านไฟเก่า” ของบริษัทภาพยนตร์ไทยเกิดใหม่ชื่อ “ไทยฟิล์ม” และเพลงที่ท่านร้องคือเพลง “ในฝัน” นั้นได้กลายเป็นเพลงยอดนิยมแห่งยุค จากนั้น ครูเอื้อได้ตั้งวงดนตรีขึ้นมาวงหนึ่งใช้ชื่อว่า “วงไทยฟิล์ม” โดยทำหน้าที่หัวหน้าและควบคุมวง และวงดนตรีวงนี้คือ วงดนตรีสุนทราภรณ์ ในเวลาต่อมา ในปี ๒๔๘๒ ครูเอื้อได้ย้ายสังกัดจากกรมศิลปากรมาประจำกรมโฆษณาการ เพราะได้รับการทาบทามจากนายวิลาศ โอสถานนท์ อธิบดีกรมศิลปากร ให้มาจัดตั้งและเป็นหัวหน้าวงดนตรีกรมโฆษณาการ

นิยายรักในชีวิตจริง

สมัยที่ครูเอื้อเข้าประจำวงดนตรีของไทยฟิล์มนั้น ท่านได้ร่วมกับกลุ่มเพื่อนสนิทที่เป็นนักดนตรี ตั้งโรงเรียนสอนดนตรีขึ้นที่ถนนหลานหลวง ซึ่งพระเจษฎาธิราชวโรดมให้ใช้ชื่อว่า “คอนคอเดียร์” ซึ่งเป็นชื่อวงเก่าของท่านสมัยยังหนุ่ม แต่ดำเนินการมาได้เพียงสองปีเศษก็ต้องเลิก ทำให้ครูเอื้อต้องหาบ้านเช่าใหม่ จนมาได้ที่หลังอาคาร ๑๐ ถนนราชดำเนิน ติดกับบ้านพระยาสุนทรบุรี ผู้มีธิดาผู้เป็นที่รักยิ่งชื่อ อภรณ์ (ภรรยาสุนทร)

ด้วยความที่อยู่บ้านเรือนเคียงกัน ความรักระหว่งทั้งสองท่านจึงเกิดขึ้น หากมิได้สมหวังแต่แรกเพราะไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ใหญ่ แต่ถึงอย่างไรก็ไม่อาจขวางกั้นความรักที่ทั้งสองมีต่อกัน

ในคราวที่ครูเอื้อได้รับมอบหมายให้ตั้งวงดนตรีจากอธิบดีกรมโฆษณาการ ท่านยังเกิดความลังเลใจ ไม่กล้าตอบรับ เพราะเป็นงานใหญ่ แต่คุณอภรณ์คือผู้ที่คอยเป็นกำลังใจให้ท่านรับทำเพื่อความก้าวหน้าของชีวิต ท่านจึงได้ก้าวเข้าไปทำงานใหญ่ของกรมโฆษณาการด้วยกำลังใจและการสนับสนุนอย่างแข็งขันจากผู้เป็นที่รักของท่านนั่นเอง

ในที่สุด ชีวิตรักดังนิยายนี้จบลงด้วยความสุขสมหวัง ท่านทั้งสองได้ครองคู่กันจากความรักแท้ที่ได้อดทนและร่วมกันประคับประคองมายาวนานกว่าสิบปี ครูเอื้อได้เข้าสู่พิธีสมรสกับคุณอภรณ์ ธิดาของพระยาสุนทรบุรี และคุณหญิงสะอึ่ง ภรรยาสุนทร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๔๘๙ มีธิดาด้วยกันเพียงคนเดียว คือ คุณอติพร เสนะวงศ์

ที่มา “สุนทราภรณ์”

ครูเอื้อได้ก่อตั้งวงดนตรีสุนทราภรณ์ขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ปี ๒๔๘๕ ชื่อ “สุนทราภรณ์” นี้ครูประสิทธิ์ ศิลปบรรเลง เพื่อนสนิทของท่านเป็นผู้ตั้งให้ โดยนำเอาคำว่า “สุนทร” จากนามสกุล “สุนทรสนาน” มาสนธิกับคำว่า “อภรณ์” ซึ่งเป็นชื่อของคุณอภรณ์ ภรรยาสุนทร ที่ท่านหลงรักอยู่ ท่านได้ใช้ชื่อ “สุนทราภรณ์” เป็นนามแฝงในการร้องเพลงตลอดมา และใช้ชื่อและสกุลจริงในการแต่งทำนองเพลงเท่านั้น

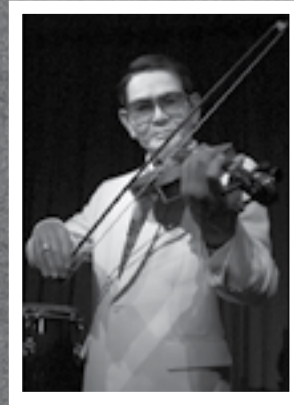
ในปี ๒๔๘๖ ระหว่างสงครามโลก ครูสุรัฐ พุกกะเวส ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ไอเดียของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นขุนพลเพลงคู่มือของครูเอื้ออีกท่านหนึ่ง ได้นำวงดนตรีกรมโฆษณาการไปแสดงที่โรงภาพยนตร์ไอเดีย แต่เนื่องจากเป็นงานราษฎร์ไม่ใช่งานหลวงจึงให้ใช้ชื่อว่าวง “สุนทราภรณ์” เป็นครั้งแรกที่ท่านนำวงดนตรีออกบรรเลงสู่สายตาของมหาชน เป็นผลให้ชื่อเสียงของ “สุนทราภรณ์” เป็นที่เลื่องลือขึ้นตามลำดับนับแต่นั้นมา

บทเพลงสุนทราภรณ์นับเป็นแนวเพลงที่มีเอกลักษณ์ต่างจากเพลงไทยที่มีมาในยุคก่อนหน้านั้น จึงได้รับความนิยมอย่างล้นเหลือ สามารถประสบความสำเร็จในการนำเสนอความ

The Great Musician

Those who love Suntaraporn band know Uea Sunthornsanan, a Thai composer, musician and band leader. A pioneer in introducing Western music into Thai popular culture, Uea founded the Suntaraporn band in the 1940s.

His musical talent — singing, playing violin and composing — has made the Suntaraporn band memorable among its fan. In 2010, the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization honored him a remarkable personality in Thai modern music.

รับมรดกแห่งเสียงดนตรีด้วยแนวเพลงใหม่ที่เป็นแบบฉบับเฉพาะตัว คือ มีลักษณะของวงหัตถดนตรี*ประเภท Big Band หรือวงออร์เคสตรา (Orchestra) แบบตะวันตก ที่ใช้เครื่องเป่าอย่างเช่นทรัมเป็ต คลาริเน็ต ฯลฯ เป็นหลัก มีเครื่องสายเช่นไวโอลิน บรรเลงผสม การริเริ่มนำจังหวะเพลงลาตินมาใส่ในทำนองเพลงไทยจนโด่งดังไปทั่ว ทำให้วงดนตรีสุนทราภรณ์กลายเป็นวงดนตรียอดนิยมในเวลาอันรวดเร็วและมีชื่อเสียงมากที่สุดนับแต่นั้นมา อาจกล่าวได้ว่า วงดนตรีสุนทราภรณ์นี้เองคือจุดเริ่มต้นของวัฒนธรรมเพลงไทยสากลในยุคปัจจุบัน

ครูเพลง-นักร้องชาวสุนทราภรณ์

ในบรรดาเพลงของครูเอื้อแทบทุกเพลงมักระบุไว้ว่า "ทำนอง โดย เอื้อ สุนทรสนาน - คำร้อง โดย แก้ว อัจฉริยะกุล" ซึ่งแสดงถึงความร่วมมือร่วมใจในการสร้างผลงานเพลงของท่านทั้งสอง จนเป็นที่กล่าวขวัญกันโดยทั่วไปว่า "ทำนอง...เอื้อ เนื้อ...แก้ว" ด้วยครูเอื้อนั้นเป็นยอดฝีมือในทางแต่งทำนองเพลง ส่วนครูแก้ว ผู้มีนามปากกา "แก้วฟ้า" ก็มีฝีมือในทางแต่งเนื้อเพลงหรือคำร้อง เพราะเป็นนักแต่งบทละครมือเก่า มีฝีมือเยี่ยมยอดในทางโคลงกลอน ทั้งสองท่านได้ร่วมกันสร้างสรรค์งานเพลงออกมากกว่า ๑,๐๐๐ เพลง เมื่อรวมกับผลงานที่ทำร่วมกับครูเพลงท่านอื่นๆ เช่น ครูเวส สุนทรจามร ครูสมพงษ์ ทิพยกลิ่น ครูศรี ยงยุทธ ครูเอิบ ประไพเพลงผสม ครูสุรัฐ พุกกะเวส ครูฉัตร (วิชัย โกกิลละนิษฐ์) ครูชอุ่ม ปัญจพวรรค์ ครูศรีสวัสดิ์ พิจิตรวรการ และครูพร พิรุณแล้ว จะมีจำนวนมากถึง ๒,๐๐๐ เพลง นับว่าครูเอื้อเป็นนักแต่งเพลงที่ฝากผลงานไว้มากกว่านักแต่งเพลงคนใดในยุครัตนโกสินทร์

นอกจากบรรดาครูเพลงแล้ว ผู้ร่วมสร้างชื่อเสียงและความสำเร็จให้กับวงสุนทราภรณ์ คือ นักร้องทุกคนที่มีน้ำเสียงเป็นแบบฉบับของตนเอง เช่น มณฑนา โมรากุล, ขวีสัย ช่วงวิทย์, วินัย จุลละบุษปะ, เพ็ญศรี พุ่มชูศรี, จรี โอศิริ, เลิศ ประสมทรัพย์, พูลศรี เจริญพงษ์, วรบุษ อารีย์, ศรีสุดา รัชตะวรรณ, สมศักดิ์ เทพานนท์, รวงทอง ทองลั่นธม และบุษยา รั้งสี เป็นต้น

จากเพลงแรก ถึงเพลงสุดท้าย

เมื่อประมาณปี ๒๔๗๘ ครูเอื้อเริ่มแต่งทำนองเพลงแรก ชื่อ "ยอดตองตองลม" ท่านได้ขับร้องเพลงแรกในปี ๒๔๘๐ คือเพลง "ในฝัน" แต่งเพลงปลุกใจเพลงแรกในปี ๒๔๘๓ ชื่อ "รักสงบ" ส่วนเพลงพระราชานิพนธ์ที่ท่านอัญเชิญมาบรรเลงเป็นเพลงแรก คือ เพลง "ยามเย็น" พอถึงปี ๒๔๙๒ ได้แต่งเพลงถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันเป็นเพลงแรก คือ เพลง "ราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น" ตามด้วยเพลง "ที่มายูโก โทตุ มหาราชา" ในปี ๒๔๙๓

เพลงสุดท้ายในชีวิตที่ครูเอื้อตั้งใจฝากไว้ก่อนเสียชีวิต คือ เพลง "พระเจ้าทั้งห้า" ที่ท่านได้ขอร้องให้ครูสุรัฐ พุกกะเวส แต่งขึ้นในปี ๒๕๒๓ ขณะล้มป่วยด้วยโรคมะเร็งปอด เป็นเพลงพิเศษที่มีความหมาย เพื่อสื่อความในใจของท่านต่อทุกคน ถึงสิ่งที่ท่านรักที่สุดในชีวิต คือ บิดามารดา, ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์, ครูบาอาจารย์, ลูกรักเมียขวัญ และไวโอลินคู่ชีพ กล่าวกันว่า ครูเอื้อร้องเพลงนี้ขณะป่วยหนักด้วยความยากลำบากยิ่ง เพราะขณะร้องนั้น ลั้นแข็งแล้ว แต่ก็พยายามร้องจนสำเร็จเพื่อเป็นการบูชา "พระเจ้าทั้งห้า" แห่งชีวิตของท่าน

เอกลักษณ์และวัฒนธรรมเพลงสุนทราภรณ์

เพลงสุนทราภรณ์ได้รับการยกย่องว่าเป็นบทเพลงอมตะที่มีความสมบูรณ์และงดงามทั้งทางคีตศิลป์และวรรณศิลป์ คือ มีความไพเราะรื่นหูด้วยท่วงทำนอง งดงามด้วยถ้อยภาษากวี มีสัมผัสคล้องจอง เปี่ยมด้วยความหมายอันลึกซึ้ง แม้จะเป็นวงดนตรีสากล แต่ก็ไม่ได้ถูกครอบงำด้วยอิทธิพลของดนตรีฝรั่ง ยังคงกลิ่นอายของความเป็นไทยไว้ครบถ้วน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เด่นศิริ ลินสืบผล แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แบ่งเนื้อหาของเพลงสุนทราภรณ์ออกเป็น ๖ กลุ่มใหญ่ คือ เพลงสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย เพลงเกี่ยวกับสถานที่ เพลงที่เกี่ยวข้องกับคตินิยมและสะท้อนชีวิตสังคม เพลงที่นำเนื้อหาจากวรรณกรรม เพลงที่ชื่นชมความงามธรรมชาติ และเพลงที่เกี่ยวกับความรัก ทั้งนี้ เนื้อหาที่มีความหมายลึกซึ้งกินใจนั้นสะท้อนอยู่ในเพลงสุนทราภรณ์หลากหลายประเภท เป็นต้นว่าเพลงถวายพระพร เพลงปลุกใจ เพลงสถาบัน เพลงร่ำว เพลงประกอบละครเวที ละครวิทยุ-โทรทัศน์ และภาพยนตร์ รวมทั้งเพลงเกี่ยวกับเทศกาลต่างๆ ของไทยที่ใช้เปิดในงานเป็นประจำจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของเทศกาล เช่น เพลงสวัสดีปีใหม่ ร่ำวเรียงสงกรานต์ ร่ำววันลอยกระทง เป็นต้น เพลงสุนทราภรณ์อีกจำนวนมากไม่ยอมเกิดจากการนำทำนองเพลงไทยเดิมมาทำเป็นทำนองแบบใหม่เข้ากับยุคสมัยที่เรียกว่า "สังคีตประยุกต์" หรือ "สังคีตสัมพันธ์"

หากจะพิจารณาตามยุคสมัยแล้ว อาจแบ่งเพลงสุนทราภรณ์ได้เป็นยุคต่างๆ คือ เพลงยุคสงครามอินโดจีน (ปี ๒๔๘๒-๒๔๘๔) เพลงยุคสงครามมหาเอเชียบูรพา (ปี ๒๔๘๔-๒๔๘๘) เพลงยุคหนึ่งไทย (ปี ๒๔๙๐) เพลงยุคพระราชานิพนธ์-เพลงละครเวที (ปี ๒๔๙๒) เพลงยุคสังคีตประยุกต์ (ปี ๒๔๙๔) เพลงยุคลีลาศ (ปี ๒๔๙๕) เพลงยุควิทยุ (ปี ๒๔๙๖) เพลงยุคโทรทัศน์ (ปี ๒๔๙๘) เพลงยุคสุนทราภรณ์ ๓๐ ปี-ยุคดาวรุ่งสุนทราภรณ์ (ปี ๒๕๑๒) และเพลงยุคสุนทราภรณ์ ๖๐ (ปี ๒๕๔๒) มาจนถึงยุคปัจจุบัน

* หัตถดนตรี คือ วงดนตรีสากลซึ่งบรรเลงในงานรื่นเริง

คุณูปการต่อวงการเพลงของไทย

ครูเอื้อได้เปิดโรงเรียนสุนทราภรณ์การดนตรีขึ้นเมื่อปี ๒๕๑๒ ในโอกาสที่วงดนตรีสุนทราภรณ์มีอายุครบ ๓๐ ปี เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนที่รักดนตรีได้เรียนรู้ทฤษฎีและหลักปฏิบัติตามตำราโน้ตสากลที่ถูกต้อง สามารถร้องเพลงได้อย่างมีมาตรฐาน และเพื่อสืบทอดการร้องเพลงแนวสุนทราภรณ์อันเป็นวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวให้คงอยู่คู่สังคมไทยต่อไป

ผลงานสำคัญของครูเอื้อที่ถือเป็นคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อวงการเพลงไทยอีกชิ้นหนึ่ง คือ การร่วมก่อตั้งสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขึ้นในปี ๒๕๑๔-๒๕๑๙ เพื่อยกระดับมาตรฐานการดนตรีและการร้องเพลง สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้ความชำนาญ ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่ศิลปินแขนงต่างๆ และจัดสวัสดิการช่วยเหลือนักดนตรี นักร้อง ที่เจ็บป่วยหรือประสบความเดือดร้อน

รางวัลชีวิต

ครูเอื้อได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุด ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นสมาชิกสมัชชาแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๑๖ ได้รับเกียรติให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในปี ๒๕๑๘ ได้รับพระราชทานโล่เกียรตินิยม ในฐานะศิลปินตัวอย่างสาขาผู้ประพันธ์เพลงประจำปี ๒๕๒๓ ได้รับรางวัลแผ่นเสียงทองคำพระราชทานรวม ๔ ครั้ง ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานเหรียญรูปเสมาทองคำที่มีพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. และธง ภปร.ประจำวงดนตรีจากพระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๓ สุนทราภรณ์ ยังความปลาบปลื้มที่สุดในชีวิต

บั้นปลายชีวิต

เมื่อสุขภาพของครูเอื้อเริ่มอ่อนแอลง แพทย์ได้เอ็กซเรย์ตรวจพบก้อนเนื้อร้ายขนาดเท่าลูกเทนนิสที่บริเวณปอดด้านขวา ในปลายปี ๒๕๒๑ จึงได้เริ่มการรักษา แต่ท่านก็ยังคงทำงานตามปกติ จนถึงปลายปี ๒๕๒๒ มีอาการทรุดหนัก ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ปลายปี ๒๕๒๓ ครูเอื้อได้ไปเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ จังหวัดสกลนคร เพื่อขับร้องเพลง “พราวนทะเล” ที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงโปรด ถวายเป็นครั้งสุดท้ายของชีวิต หลังจากรักษาตัวอยู่ราว ๓ ปี อาการของครูเอื้อก็ทรุดลงเป็นลำดับ จนในที่สุดวงการเพลงและแฟนเพลงสุนทราภรณ์ต้องสูญเสียศิลปินเอกในดวงใจไปอย่างไม่มีวันกลับเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๔ รวมอายุได้ ๗๑ ปีเศษ

ครูเอื้อ สุนทรสนาน บุคคลสำคัญของโลก

บทเพลงสุนทราภรณ์จากผลงานของครูเอื้อ สุนทรสนาน แทบทุกเพลงสะท้อนถึงศิลปวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ประเพณี สังคม คตินิยม การศึกษาของคนไทยในยุคต่างๆ และยังคงแสดงออกถึงแนวคิดที่จะปลูกฝังความรักสามัคคี สันติสุข และขันติธรรมของคนในชาติ เพลงของท่านหลายเพลงที่สะท้อนวัฒนธรรมประเพณีไทยอย่างชัดเจน เช่น เพลงร่ำว่าลงลอยกระทง ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษเผยแพร่จนเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลก ด้วยความเป็นศิลปินเพลงยอดอัจฉริยะผู้มีความคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อวงการเพลงของไทย และคุณค่าของผลงานที่ครูเอื้อ สุนทรสนาน คีตกวีสี่แผ่นดินได้ฝากไว้ ท่านจึงได้รับเลือกจากองค์การยูเนสโกให้เป็นบุคคลสำคัญของโลกทางด้านดนตรี ประจำปี ๒๕๕๓ แสดงถึงการยอมรับในความเป็นเมืองแห่งวัฒนธรรมของไทยและศิลปินไทยที่มีความสามารถทัดเทียมนานาชาติ ซึ่งจะเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของประชาชนชาวไทยทุกคนตลอดไป

แหล่งข้อมูลอ้างอิง:

- หนังสือ “อนุสรณ์ สุนทราภรณ์ครบรอบ ๓๐ ปี” (ปี พ.ศ. ๒๕๑๒)
- หนังสือ “อนุสรณ์ เอื้อ สุนทรสนาน ๕ รอบ” (ปี พ.ศ. ๒๕๑๔)
- หนังสือ “พระเจ้าทั้งห้า ตำนานความเป็นมาของ ‘สุนทราภรณ์’” ของ ไพฑูริย์ สารานุกรม
- บทความ “วันวานที่ยังคงอยู่ของ ‘สุนทราภรณ์’” ของ ปิยาณี รุ่งรัตน์ธวัชชัย นิตยสารผู้จัดการ (มี.ค. ๒๕๓๔)
- เว็บไซต์วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี
- เว็บไซต์วิชาการ.คอม
- www.websuntaraporn.com
- www.manager.co.th
- www.siamrath.co.th
- www.eduzones.com
- www.thaitownusa.com
- www.sudipan.net

เอื้อเพื่อภาพโดย คุณอดิพร สุนทรสนาน เสนะวงศ์

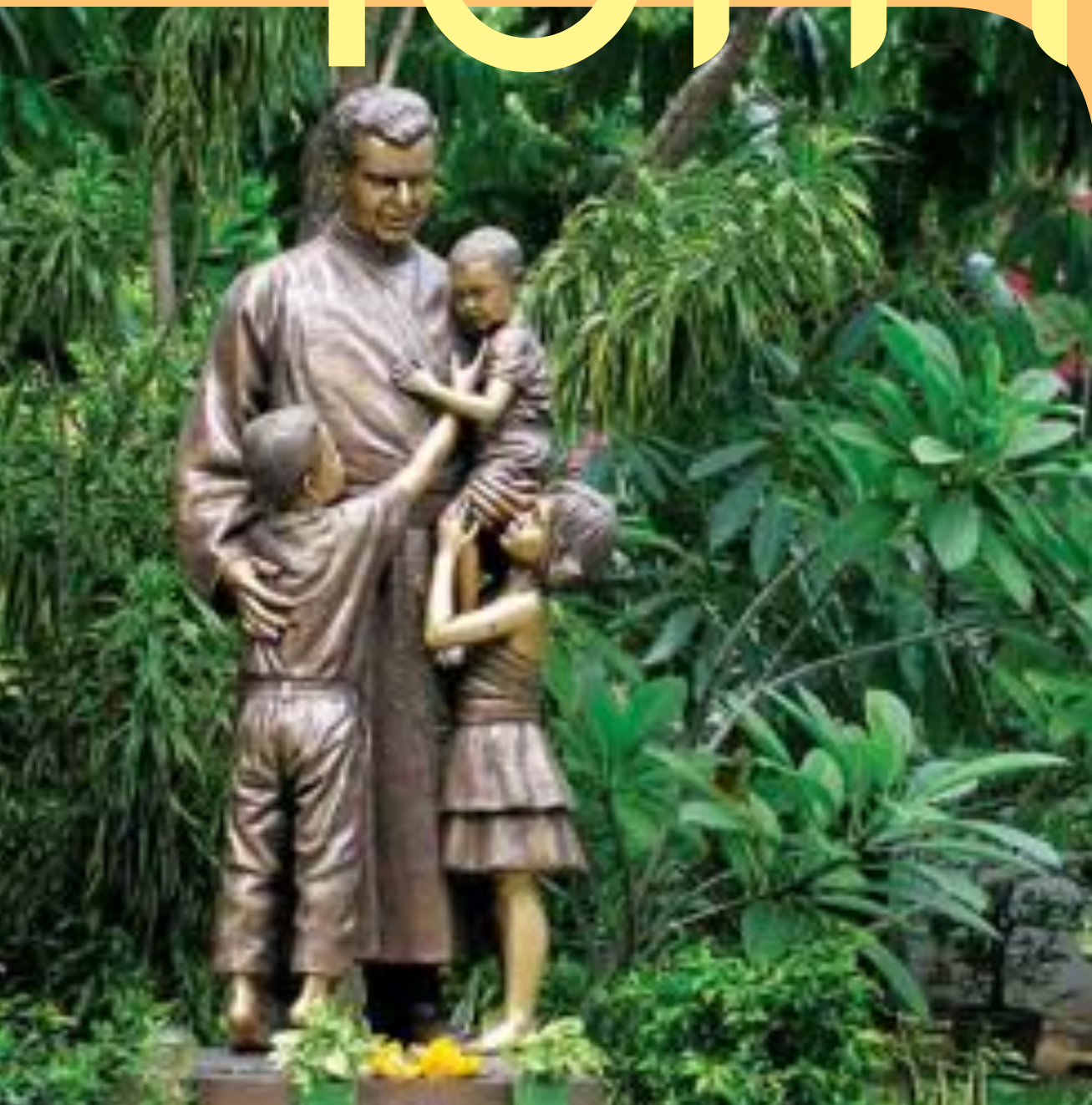
วิสุทธจิตร วัชชัยสมบัติ

จบการศึกษาปริญญาตรี จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญาโทสาขา Broadcasting (TV Production) จาก Boston University ประเทศสหรัฐอเมริกา เคยเป็นบรรณาธิการวารสาร “ความรู้คือพระทีป” ปัจจุบันเป็นนักเขียน-นักแปลอิสระ และกรรมการตัดสินรางวัลโทรทัศน์ทองคำ

ถ้าวันหนึ่ง คุณรู้สึกตัวตื่นขึ้นมา แล้วพบว่าขาทั้งสองข้างของคุณ
ถูกตัดเสมอเข้า คุณจะอย่างไร ผมร้องไห้ครับ...ร้องไห้เสียงดังมาก

“โอกาส”

▶ รูปปั้นคุณพ่อเรย์ ผู้ให้กำเนิดโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา

...บทพิสูจน์ศักยภาพที่เท่าเทียม

ตั้งแต่เล็กจนโตผมจำได้ว่าเคยร้องไห้ไม่ถึงสิบครั้ง แต่แต่ละครั้งผมจะแอบร้องเงียบๆ ไม่ให้ใครเห็นและใช้เวลาไม่นานที่ก็หยุด เพราะพ่อผมสอนว่า เป็นลูกผู้ชายร้องไห้ชี้แจงไม่ได้ เสียศักดิ์ศรี

แต่วันนั้น ผมไม่ได้สนใจเรื่องศักดิ์ศรีอีกแล้ว ผมนอนร้องไห้สะอึกสะอื้นเสียงดังและนาน ไม่ได้ยินว่าพ่อกับแม่พูดอะไรกับผมบ้าง ร้องอยู่นานจนเหนื่อยก็หยุด มาตามตอนนี้ ผมไม่ทราบหรือทราบดีว่าที่ร้องนะ เพราะเสียใจ ตกใจ หรือกลัว หรืออาจจะทั้งสามอย่างรวมกันก็ได้

จากวันแรกที่ผมร้องไห้เหมือนคนสติแตกไปแล้ว ผมก็ร้องไห้เงียบๆ ต่อมาอีกสามวัน ไม่พูดจากับใคร นอนหันหน้าเข้าฝาห้องปล่อยให้หน้าตาไหลไปเรื่อยๆ ไม่ไว้วางใจ ไม่มีเสียงสะอื้นในสมองผมมีเสียงดังก้องเข้าไปซ้ำว่า *ผมถูกตัดขา ผมเป็นคนพิการ ...ผมถูกตัดขา ผมเป็นคนพิการ...*

หลังจากร้องไห้อยู่สี่วัน ผมก็ไม่ร้องไห้อีกเลย ได้แต่นอนนิ่ง กลอกตาไปเรื่อยๆ แมกับพ่อกลัวว่าผมจะคิดสั้น พยายามปลอบผม ไม่ว่าใครจะพูดอะไรผมก็เอาแต่นิ่งอย่างเดียว จนทุกคนเลิกคิดที่จะพูดกับผม แม่ได้แต่ลูบศีรษะเพื่อปลอบโยนและแสดงความห่วงใยผมเงียบๆ บางครั้งก็จะถามว่าหิวน้ำมัย จะกินข้าวหรือยัง จะไปห้องน้ำแล้วบอกแม่นะ ผมรู้สึกสงสารแม่ แม่คงทุกข์ใจยิ่งกว่าผม แต่ผมพูดไม่ออกจริงๆ ถ้าต้องการให้แม่ช่วยเหลือ ผมจะเรียก “แม่ครับ” เท่านั้น ทุกครั้งที่ได้ยินเสียงผม แม่จะยิ้มหวานอย่างดีใจ (“อย่างน้อยมันก็ยังไม่บ้า” แม่เล่าความรู้สึกให้ผมฟังอย่างซ้ำๆ หลังจากที่ผมปรับตัวปรับใจได้แล้ว) และปฏิเสธขอความช่วยเหลือจากคนอื่นมาให้ผมอย่างไม่มีรอ

ผมชื่อ “เอก” ครับ ครอบครัวเรามีกันสามคนพ่อแม่ลูก พ่อจะคอยกำราบผมในหลายๆ เรื่อง เพราะเห็นว่าแม่รักและตามใจผมมาก อย่างเรื่องมอเตอร์ไซด์ที่ผมขอให้แม่ซื้อให้ เพราะพ่อไม่อนุญาต แม่ให้ผมสัญญาว่าจะไปโรงเรียน ไปหาเพื่อน พาแม่ไปทำธุระหรือไปวัดเท่านั้น ไม่ซิ่งฮวดสาวหรือพาสาวซ้อนท้ายเด็ดขาด ผมรับปากแม่ แต่พ่อไม่เชื่อ (อันนี้พ่อคิดถูกเผิง) ยืนยันว่าไม่ให้ แม่ก็เสียงแข็งว่าให้ หวิดๆ จะทะเลาะกันเพราะผมเสียแล้ว ถึงที่สุดผมก็ได้มอเตอร์ไซด์มือสองแต่ค่อนข้างใหม่มาหนึ่งคัน

ช่วงสองเดือนแรก ผมก็อยู่ในกตึกาติ พอเริ่มคุ้นมือในเดือนที่สาม ซักยามใจ มีแอบประลองความเร็วกับเพื่อนเล็กๆ น้อยๆ แต่ไม่กล้าซิ่ง เพราะกลัวมีแผลกลับไปแล้วจะถูกพ่อแม่ยึดรถอดขี่

หลังสอบไล่ ม.๕ ปิดภาคเรียนมาได้ไม่ถึงเดือน คงเป็นด้วยวัยและความประมาทที่ทำให้เราสามสี่คนคะนองเป็นพิเศษ อีกทั้งถนนเส้นนั้นเพิ่งตัดเสร็จใหม่ๆ รถยังไม่มาก ตกลงกันว่า จากหลักกิโลเมตรนี้ไปถึงหลักกิโลเมตรข้างหน้า แค้กิโลเดียว คงไม่มีอะไร แต่ผลก็ออกมาอย่างที่ผมและใครๆ ไม่คาดคิด คนที่หนักที่สุดคือผม ส่วนเพื่อนๆ เจ็บตัวคนละเล็กคนละน้อย

ช่วงที่อยู่โรงพยาบาลเกือบสองเดือน สำหรับผมออกจะเป็นเรื่องดี เพราะหลังจากร้องไห้ไป ๔ วัน ผมใช้เวลากับความเจ็บ พุดน้อย มีเวลาพิจารณาบททวนสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ ฟังคุณหมอพูด พี่พยาบาลพูด และที่พ่อกับแม่พูด จนผมเริ่มยอมรับความจริงว่าผมต้องเป็นผู้พิการ เสียขาสองข้าง มือข้างซ้ายงอ (กระดูกข้อมือข้างซ้ายหัก แม้จะต่อแล้วก็ไม่สามารถกลับมาเหมือนเดิม โชคดีที่คุณหมอช่วยรักษาเส้นประสาทเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวนิ้วมือบางส่วนไว้ได้) ผมเริ่มคิดถึงอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร จะเรียนต่อได้มั๊ย สภาพอย่างผมจะทำมาหากินอะไร อายุผมเพิ่งย่างเข้าสิบเจ็ดปีเท่านั้น ถ้าเกิดอายุยืนสัก ๘๐ ปี อีก ๖๓ ปีข้างหน้า ผมจะดูแลตัวเองได้หรือเปล่า ผมสงสารแม่ อยากช่วยเหลือดูแลตัวเองให้ได้เร็วที่สุด ไม่อยากให้แม่ต้องมาคอยปรนนิบัติหรือเสียเวลาอยู่กับผมทุกวันอย่างนี้

ผมกลับมาฝึกใช้ชีวิตคนพิการช่วยเหลือตัวเองอย่างจริงจังที่บ้านอยู่หลายเดือน โดยมีพ่อและแม่เป็นโค้ช ช่วยกันหาวิธีแก้ไขปัญหาจากการใช้มือและการเคลื่อนไหวของผม ปรับแก้ไปเรื่อยๆ จนผมเริ่มปรับตัวเข้ากับสภาพร่างกายที่เปลี่ยนไปได้อย่างรวดเร็วและค่อนข้างดี ระหว่างนั้นแม่คงเห็นว่าผมมีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะดูแลตัวเองจริงๆ ก็เล่าเรื่องโรงเรียนฝึกอาชีพที่พ่อกำลังหาให้ผม ผมหูผึ่ง ตื่นเต้นมาก ไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่ามีโรงเรียนแบบนี้ด้วย ทั้งที่ผมก็เป็นคนขลุ่ยเหมือนกัน ผมรีบพาให้พ่อและแม่พาไปที่ร้านอินเทอร์เน็ต เพื่อดูข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ตามที่แม่บอก ทำให้รู้ว่าเขาเปิดสอน ๔ หลักสูตร มี อิเล็กทรอนิกส์, การพัฒนาระบบสารสนเทศ,

คอมพิวเตอร์และการจัดการธุรกิจภาคภาษาอังกฤษ หลักสูตร
ที่ ๔ เพิ่งเปิดได้ไม่นาน คือ มัลติมีเดียเพื่อการสื่อสารสังคม
ใช้เวลาเรียนหลักสูตรละ ๒ ปี จบแล้วโรงเรียนช่วยหางานให้ทำ
ด้วย ยิ่งรู้ข้อมูลผมก็ยิ่งอยากไปเรียน แต่แม้ว่าผมต้องดูแลตัวเอง
ให้คล่องกว่านี้ก่อน จะได้ไม่เป็นภาระของเพื่อนหรือคุณครูมากนัก

เวลา ๙ เดือนกว่าๆ ผ่านไปอย่างเชื่องช้า แล้ววันที่
ผมรอคอยก็มาถึง ผมอาบน้ำแช่ตัวกินข้าวเสร็จตั้งแต่ยังไม่หก
โมงครึ่งด้วยซ้ำ เราไปถึงโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ก่อน
เจ็ดโมงครึ่ง มีอาจารย์คอยต้อนรับและจัดที่ทางให้ที่นั่ง พร้อมทั้ง
แจกเอกสารเกี่ยวกับโรงเรียนและการสอบมาให้อ่าน พร้อมกับแม่ดู
ตื่นเต้นไม่น้อยกว่าผม อาจมีลุ้นด้วย เพราะคนมาสอบหลายร้อย
หรืออาจถึงพัน ได้ยินว่าประมาณ ๑:๔ แต่ยังไงผมก็สู้ไม่ถอย
ถึงทางโรงเรียนจะเปิดสอบรับนักเรียนใหม่ปีละสองครั้ง ผมก็จะ
ไม่ปล่อยให้โอกาสในครั้งนี้หลุดลอยไปง่ายๆ แน่แน่นอน

สอบข้อเขียนเสร็จในช่วงเช้า ถึงตอนบ่ายก็สอบสัมภาษณ์
มีคำถามว่าทำไมผมเลือกเรียนอิเล็กทรอนิกส์ ไม่เรียนการพัฒนา
ระบบสารสนเทศ เพราะพื้นฐานความรู้และภาษาอังกฤษชั้น ม.๕
น่าจะทำให้เรียนได้ไม่ยาก ผมตอบไปว่าผมอยากทำงานที่บ้าน
เป็นเพื่อนแม่กับพ่อมากกว่า พอผมเล่าเรื่องนี้ให้พ่อกับแม่ฟัง
แม่ก็น้ำตาตลอล ส่วนพ่อหัวเราะเบาๆ แชวว่าเดี๋ยวพ่อก็มีเมียก็ลืม
พ่อแม่ละว่า แต่ผมรู้ว่าพ่อไม่ได้คิดอย่างนั้นจริงๆ หรือ

สามวันถัดมา ผมโทรศัพท์ไปตามผลสอบที่โรงเรียน
พอรู้ว่าสอบได้ ผมไชโยลั่นบ้าน แปลกนะครับ ตอนมือเท้าตีๆ
ผมไม่เคยรู้สึกดีใจที่จะได้เรียนหนังสือเหมือนอย่างนี้เลย เมื่อถึง
วันที่มามอบตัวเข้าเรียน ผมตื่นเต้นกับทุกอย่างรอบตัว ทั้งเพื่อน
ใหม่ สถานที่ใหม่ เพราะนักเรียนทุกคนต้องอยู่ประจำที่โรงเรียน
เรียนฟรี อาหารฟรี ๓ มื้อ เจ็บไข้มีหมอดูแลรักษาทุกอย่างครับ
ผมสัญญากับพ่อแม่ว่าผมจะเป็นนักเรียนที่ดี ตั้งใจเรียนให้จบ
แม่บอกผมว่า ยิ่งเรียนฟรี ยิ่งต้องพยายามให้มาก อย่าทำอะไร
ให้อาจารย์ต้องเสียใจ อย่าให้เงินบริจาคของท่านผู้ใจบุญทั้งหลาย
ที่ทำให้ผมมีโอกาสได้เรียนที่นี้ต้องสูญเปล่า ผมรับปากแม่และ
ทำได้ทุกข้อจนถึงวันนี้

การเรียนที่โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ทำให้ความ
คิดของผมเปลี่ยนไป ผมเคยคิดว่าตัวเองโชคร้ายที่ต้องพิการทั้งขา
และแขน แต่ท่ามกลางเพื่อนๆ ที่พิการด้วยกันแล้ว มีคนที่ลำบาก
กว่าผมเยอะมาก ยิ่งคนที่พิการมาตั้งแต่เกิด ผมรู้สึกนับถือหัวใจที่
เข้มแข็งของเขาจริงๆ ที่สำคัญ อาจารย์เกือบทั้งหมดของที่นี่เป็น
ผู้พิการที่ส่วนใหญ่ก็สำเร็จจากโรงเรียนแห่งนี้ อาจารย์เป็นแม่พิมพ์
แห่งความสำเร็จที่ทำให้ผมมีความเชื่อมั่นว่า ขอเพียงผมตั้งใจ มี
มานะพยายาม ความพิการจะไม่สามารถเป็นอุปสรรคขัดขวาง
ความสำเร็จของผมได้เลย กิจกรรมหลาย ๆ อย่างของโรงเรียนที่
ออกสู่ภายนอกไม่ว่าในหมู่คนพิการด้วยกัน หรือสู่ประชาชนทั่วไป
ทำให้ผู้คนจำนวนไม่น้อยมีทัศนคติต่อผู้พิการเปลี่ยนไป ยอมรับ
ในศักยภาพความสามารถของคนพิการมากขึ้น โดยเฉพาะของ
นักเรียนจากอาชีวพระมหาไถ่ ซึ่งอาจารย์และรุ่นพี่ๆ ที่กลับมาเล่า
ถึงเส้นทางสู่ความสำเร็จในการแข่งขันทางวิชาการก็ดี หรือด้าน
กีฬาคนพิการก็ดี ฟังแล้วผมได้แต่สิ่งที่พวกเขาขอมอบต่อความ
เหนื่อยยากสาหัสสาครรจ์เป็นเดือนเป็นปี เพียงเพื่อให้บรรลุเป้า
หมายเดียวกัน นั่นคือ การยอมรับในศักยภาพความสามารถของ
ผู้พิการที่แม้ความพร้อมสมบูรณ์ของร่างกายจะแตกต่างกัน แต่
ด้วยหัวใจและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์แล้ว เราทุกคนเกิดมา
เท่าเทียมกัน อาจารย์บอกว่า หน้าทีของพวกเราทุกคนคือ สานต่อ
ความปรารถนาของคุณพ่อเรย์ที่ท่านได้อุทิศตัวต่อสู้เพื่อผู้พิการไทย
มานานหลายสิบปีให้บรรลุเป้าหมายที่ท่านตั้งไว้

ผมเคยพาแม่กับพ่อมาที่รูปปั้น บาทหลวงเรย์มอนด์ อัลลัน
เบรนนัน หรือ คุณพ่อเรย์ ผู้ให้กำเนิดโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่
พัทยา ผมบอกแม่ว่าทุกวันผมจะแสดงความเคารพคุณพ่อเรย์
ก่อนเข้าเรียนในตอนเช้าและก่อนกลับนอนในตอนเย็น ผมรู้สึก
เคารพศรัทธาที่ท่านทุ่มเทชีวิตจิตใจเพื่อผู้พิการทุกคนอย่างไม่
เลือกเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา โดยเฉพาะท่านพยายามพิสูจน์
ให้สังคมไทยและสังคมโลกได้เห็นและยอมรับในศักยภาพความ
สามารถของผู้พิการไทยว่าไม่มีอะไรที่ด้อยกว่าคนปรกติทั่วไป
ทั้งๆ ที่ท่านเป็นชาวอเมริกัน เป็นนักบวชในศาสนาคริสต์ โรมัน
คาทอลิก ไม่ได้เป็นคนไทยหรือนับถือศาสนาพุทธเหมือนนักเรียน

For Disabled People, Opportunity Matters

For disabled people, opportunity matters. A teenager boy who has lost his legs in a motorcycle accident tells how the Redemption Vocational School for the Disabled in Pattaya, Chon Buri, gives opportunities to him and other disabled people.

▶ คุณอิศรา สุนทรวิภาต (ซ้าย) ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ และคุณมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ เยี่ยมชมศูนย์ฝึกทักษะวิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ก่อนการปรับปรุง

ส่วนใหญ่ที่โรงเรียนด้วยซ้ำ ก่อนกลับบ้านวันนั้น ผมเห็นแม่ยกมือไหว้รูปปั้นคุณพ่อเรย์ด้วย แม่ว่าแม่ชอบคุณคุณพ่อเรย์ที่ช่วยเหลือคนไทย และช่วยให้ลูกของแม่มีโอกาสเรียนหนังสือ มีวิชาความรู้ทำมาหากินได้เหมือนคนอื่น ๆ

ผมผ่านการเรียนมาთေມူກວ່າๆ เริ่มรู้สึกสนุกกับการหยิบจับเครื่องมือซ่อมนั่นเชื่อมนี้ แต่ก็ยังไม่ค่อยเป็นขึ้นเป็นอันเท่าไร ผมขอลงไปช่วยพี่ๆ ที่ห้องซ่อมหรือศูนย์ฝึกทักษะทางอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์มากกว่า ไปช่วยเขาหยิบจับนั่นนี่ ตอนนี้ห้องซ่อมกำลังถูกซ่อมแซมปรับปรุงให้เหมาะสมและมีความเป็นมาตรฐานมากขึ้น เพื่อจะปรับให้เป็นศูนย์ซ่อมของโรงเรียนที่ให้บริการซ่อมอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แก่บุคคลภายนอก เหมือนร้านซ่อมทั่วไปแต่มาตรฐานอาชีวพระมหาไถ่ครับ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบอกว่า ที่จริงการปรับปรุงจะช้ากว่านี้ แต่ทางบริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ได้ช่วยสนับสนุนเรื่องค่าใช้จ่ายทางโรงเรียนก็เลยสามารถดำเนินการได้เร็วขึ้น และจะเสร็จทันให้นักเรียนเทอมสี่ปีนี้ได้ฝึกงานจริงเป็นเวลา ๕ เดือน แทนการออกไปฝึกตามร้านซ่อมภายนอก เพราะที่ผ่านมามีปัญหาเรื่อง

สถานที่และความสะดวกด้านต่างๆ ซึ่งน่าเห็นใจทั้งทางร้านและนักเรียนของเรา

นอกจากเรื่องเรียนแล้วผมยังมีกิจกรรมต่างๆ เยอะมาก ทั้งที่ให้เลือกทำ ต้องทำ และสมควรช่วยทำ เช่น กีฬา ดนตรี งานฝีมือ หรืองานอาสาสมัคร อาจารย์ว่าพัฒนาแต่ความรู้อย่างเดียวไม่ได้ ต้องพัฒนาจิตใจและอารมณ์ควบคู่ไปด้วย จึงจะสามารถดึงศักยภาพของคนเราออกมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ให้นักเรียนและอาจารย์ได้ร่วมกันบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมอย่างสม่ำเสมอจะมีอยู่ตลอดครับ เช่น สอนภาษาอังกฤษ สอนคอมพิวเตอร์ให้น้องๆ ในชุมชน เก็บขยะบริเวณชายหาด ออกเยี่ยมคนพิการในชุมชน

อาจารย์บอกว่า ทุกครั้งที่ออกกิจกรรมนั้น เป็นโอกาสที่พวกเราจะได้แสดงออกให้บุคคลทั่วไปได้รับรู้ว่า ถึงร่างกายเราจะพิการ แต่ศักยภาพของพวกเราไม่ได้พิการไปด้วย ยังสามารถทำงาน ทำความดี หรือช่วยเหลือผู้อื่นได้ไม่ต่างไปจากใครๆ ที่สำคัญเป็นการเดินตามแนวทางของคุณพ่อเรย์ ที่ต้องการฝึกให้ลูกๆ ทุกคนมีจิตอาสา พร้อมช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ตามขีดความสามารถของตนเอง เพื่อตอบแทนที่พวกเราเคยได้รับโอกาสและความช่วยเหลือจากผู้อื่นมาแล้วเช่นกัน

เป็นการส่งต่อความรักความเมตตาต่อกันไม่รู้จบ

ขอขอบคุณ
อาจารย์อุดมโชค ชูรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา
คณาจารย์ทุกท่านและนักเรียนทุกคนที่ให้ข้อมูล เวลา และความร่วมมือ

คนสองน้ำ

นักเขียนอารมณ์ดีที่ชีวิตอยู่กับตัวหนังสือทั้งอ่านและเขียนมากกว่าสี่สิบปี ผ่านงานเขียนมาแล้วเกือบทุกประเภท ยกเว้นอย่างเดียวคือนวนิยาย ปัจจุบันใช้ชีวิตใกล้ชิดธรรมชาติอยู่ที่ชลบุรีบ้านเกิด

เอสโซ่ร่วมสร้างโอกาสให้คนพิการ

คุณมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล (แถวหลัง ที่ ๕ จากขวา) กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ มอบเงินจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ บาทหลวงวรวิมล สารพันธุ์ (แถวหลัง ที่ ๔ จากขวา) รองประธานมูลนิธิคุณพ่อเรย์ เพื่อสนับสนุนโครงการปรับปรุงศูนย์ฝึกทักษะวิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา มูลนิธิคุณพ่อเรย์ สำหรับฝึกวิชาชีพให้ผู้พิการทางการเคลื่อนไหวมีอาชีพอย่างยั่งยืนและเป็นพลเมืองดีของสังคม

บริษัท เอสโซ่ฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสในสังคม จึงได้มอบทุนเพื่อสนับสนุนโครงการปรับปรุงศูนย์ฝึกทักษะวิชาชีพอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้พิการได้รับโอกาสในการพัฒนาพึ่งพาตนเอง อันจะนำไปสู่การดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข

▶ (ภาพจากซ้ายไปขวา: แถวหลัง ลำดับที่ ๕-๑๑) นางกิตติยาดี นิลวรรณ ผู้จัดการสื่อสารองค์กร บริษัท เอสโซ่ฯ, นายสรพงศ์ วินิจฉัยกุล ผู้จัดการรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ, นายอิศรา สุนทรวิภาต ที่ปรึกษากิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ, นายมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ, บาทหลวงวรวิมล สารพันธุ์ รองประธาน มูลนิธิคุณพ่อเรย์, คุณปทุม สุขเกิด เลขานุการบริหาร มูลนิธิคุณพ่อเรย์, อาจารย์ลิขิต ทักษิณ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่เพื่อคนพิการ

โมบิล 1

ผู้นำระดับโลก
ด้านน้ำมันเครื่องสังเคราะห์

เอ็กซ์อนโมบิล เป็นผู้นำด้านการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ ของน้ำมันเครื่อง ที่ใช้ในเครื่องยนต์ชนิดต่างๆ นับจากเครื่องบินลำแรกของพี่น้องตระกูลไรท์ ไปจนถึงเครื่องกระสวยอวกาศ และรถแข่งสูตร 1 หรือ เครื่องยนต์สมัยใหม่ในกังหันลม

ด้วยประสบการณ์ที่กว้างขวางด้านการวางแผน การตลาดและการขายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นในระดับนานาชาติ คุณโจแอน ยู ผู้จัดการผลิตภัณฑ์หล่อลื่น บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) พุดถึงน้ำมันเครื่องโมบิล 1 น้ำมันเครื่องสังเคราะห์ระดับโลกกับ “ความรู้คือประทีป” ดังนี้

ถาม: เส้นทางสู่การเป็นน้ำมันเครื่องสังเคราะห์ระดับโลกของโมบิล 1 มีความเป็นมาอย่างไร?

ตอบ: บริษัท เอสโซ่ฯ เป็นบริษัทในเครือของ เอ็กซ์อนโมบิล คอร์ปอเรชั่น ที่พัฒนาและจำหน่ายน้ำมันเครื่องที่มีชื่อเสียงระดับโลกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่คิดค้นขึ้นมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องยนต์ และเป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภคทั่วโลก เอ็กซ์อนโมบิล เป็นผู้นำด้านการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ ของน้ำมันเครื่อง ที่ใช้ในเครื่องยนต์ชนิดต่างๆ นับจากเครื่องบินลำแรกของพี่น้องตระกูลไรท์ ไปจนถึงเครื่องกระสวยอวกาศ และรถแข่งสูตร 1 หรือ เครื่องยนต์สมัยใหม่ในกังหันลม ชื่อเสียงของเราในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เป็นที่รู้จักกันทั่วโลก หัวใจสำคัญของความเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีของเราคือการร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องของทีมงานวิจัยในห้องแล็บ ในสนามแข่ง และการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับนักออกแบบอุปกรณ์ต่างๆ

ห้องทดลองวิจัยที่ทันสมัยของเราในเมืองพอลสโบโร มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ในสหรัฐฯ ทำการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีความสามารถในการทดสอบเครื่องยนต์และยานยนต์สมัยใหม่ รวมทั้งการค้นคว้าทดลองวัสดุและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เกี่ยวข้องและผนวกฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ฝ่ายการตลาด ฝ่ายเคมี ฝ่ายวิจัยกลยุทธ์ ฝ่ายวิศวกรรมและวิจัยผลิตภัณฑ์ ฝ่ายกลั่นน้ำมันและการขนส่งผลิตภัณฑ์ ฝ่ายขายและฝ่ายเทคนิค ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นขั้นตอนหลักของการบริหารกระบวนการ เพื่อให้มั่นใจในประสิทธิภาพที่โดดเด่นและมีความได้เปรียบในการแข่งขัน

นักวิจัยของเราคิดสูตรผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองหรือเหนือกว่ามาตรฐานของอุตสาหกรรมและความต้องการของผู้บริโภค โดยการทดสอบผลิตภัณฑ์อย่างหนักหน่วง เริ่มจากในห้องทดลอง การทดสอบตามมาตรฐานอุตสาหกรรม การทดสอบเฉพาะของบริษัท และการทดสอบในสนามแข่ง วิศวกรภาคสนามของเราช่วยบ่งชี้การใช้งานในที่ที่สามารถควบคุมสภาพได้ ช่างเทคนิคของเรา และบางครั้งก็มีผู้สร้างอุปกรณ์นั้นๆ ได้ตรวจสอบผลการทดสอบและประเมินเทคโนโลยีใหม่ๆ นั้น โรงงานผสมน้ำมันเครื่องของเรามีอุปกรณ์ที่สามารถปรับปรุงและประเมินคุณภาพผลิตภัณฑ์ ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกระบวนการ

ถาม: จุดเด่นของโมบิล 1 มีอะไรบ้าง?

ตอบ: โมบิล 1 มีคุณสมบัติที่โดดเด่นเหนือน้ำมันเครื่องธรรมดา เพราะเป็นน้ำมันเครื่องสังเคราะห์ขั้นนำระดับโลก จึงได้รับเลือกจากผู้ผลิตรถยนต์จำนวนมากกว่าน้ำมันเครื่องสังเคราะห์แบรนด์อื่นๆ เพราะเทคโนโลยีของ โมบิล 1 สามารถตอบสนองความต้องการและมีคุณสมบัติที่เหนือกว่าความต้องการของผู้สร้างรถชาวญี่ปุ่น ยุโรป และสหรัฐฯ นอกจากนี้ ยังให้ความคุ้มครองเครื่องยนต์จากการสึกหรอ แม้ภายใต้สภาพที่รุนแรง

นอกจากนี้ ทีมรถแข่งชั้นนำในการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็น NASCAR กรังด์ปรีซ์ เลอมางส์ อินดีเรซซิ่ง และฟอร์มูลา 1 ยังใช้น้ำมันเครื่องโมบิล 1 ในการแข่งขัน

เพราะโมบิล 1 มีคุณสมบัติสำคัญสี่ประการ คือ หนึ่ง ป้องกันการสึกหรอ รักษาเครื่องยนต์ให้คงสภาพเหมือนใหม่อยู่เสมอ สอง สามารถใช้งานได้ดีไม่ว่าจะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ร้อนจัดหรือเย็นจัด สาม พิสูจน์แล้วว่าสามารถป้องกันการเกิดโคลนและตะกอน และ สี่ ช่วยประหยัดพลังงานและประหยัดน้ำมัน

Mobil 1 — the world's leading synthetic motor oil

Joanne Eu, lubricants manager, Esso (Thailand) Public Company Limited, brought with her extensive experience in international lubricants sales, planning and marketing. She talked with Knowledge is Light Magazine about Mobil 1 — the world's leading synthetic motor oil.

ความคืบหน้า โครงการในฟูเจี้ยน ความร่วมมือครั้งสำคัญระดับโลก

Fujian Update:

A world-class collaboration

The newly opened integrated refinery and petrochemical complex in China's Fujian Province has become known as a "mega-dragon head." Like the mythical Chinese dragon, this precedent-setting project, paired with a marketing joint venture, is poised to bring success and good fortune to its participants and the Asia-Pacific region.

โครงการฟูเจี้ยนในภาพรวม

การขายหน่วยผลิตให้มีขนาดใหญ่ขึ้นอีก ๓ เท่า ทำให้โครงการร่วมโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมีของฟูเจี้ยนมีกำลังการกลั่นน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นเป็น ๒๔๐,๐๐๐ บาร์เรลต่อวัน ส่วนโรงงานปิโตรเคมี มีการเพิ่มหน่วยผลิตที่สามารถผลิตเอธิลีนและโพลีเอธิลีนได้อย่างละ ๘๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี หน่วยผลิตโพลีโพรพิลีนที่มีกำลังการผลิต ๔๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี และหน่วยผลิตพาราไซลีนที่สามารถผลิตได้ ๗๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี โครงการนี้ ประกอบด้วยหน่วยผลิตกระแสไฟฟ้าร่วมขนาด ๒๕๐ เมกะวัตต์ ซึ่งตอบสนองความต้องการด้านพลังงานส่วนใหญ่ของโครงการได้ ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและลดการปล่อยก๊าซที่ทำให้เกิดภาวะเรือนกระจก โพลีเอธิลีนและโพลีโพรพิลีนส่วนใหญ่ที่ผลิตได้ จะถูกขนส่งทางเรือไปยังโรงงานในจีนเพื่อทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตั้งแต่ชิ้นส่วนรถยนต์ ขวดพลาสติก ไปจนถึงวัสดุสำหรับบรรจุภัณฑ์

▶ คนงานตรวจสอบกระบวนการและระบบการทำงานที่โครงการร่วมฟูเจี้ยนตลอด ๒๔ ชั่วโมง ๗ วัน ในหนึ่งสัปดาห์

โครงการสร้างโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมีในมณฑลฟูเจี้ยน (ฮกเกี้ยน) ประเทศจีน ซึ่งเพิ่งเปิดดำเนินการใหม่ได้กลายเป็นที่รู้จักกันในนาม “เศียรมังกรยักษ์” ตัวโครงการที่เริ่มขึ้นมาก่อนแล้วตามด้วยการร่วมทุนทางการตลาดแห่งนี้ เปรียบเสมือนมังกรในเทพนิยายจีน ที่จะนำความสำเร็จและโชคลาภมาสู่ผู้ร่วมโครงการและภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก

วัตถุประสงค์สำหรับผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อการขนส่งและเคมีภัณฑ์จากแหล่งใหญ่แห่งใหม่ๆ ต่างหลังไหลเข้าสู่ตลาดที่เพิ่งเกิดขึ้นในจีนแห่งนี้ หลังจากโครงการร่วมทุนสร้างทั้งโรงกลั่นน้ำมันและโรงงานเอธิลีน และการร่วมทุนด้านการตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงแห่งฟูเจี้ยนเริ่มดำเนินการ

ความร่วมมือทั้งสองด้านนี้ ทำให้เกิดโครงการร่วมทุนสร้างโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมี และการร่วมทุนด้านการตลาดน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นโครงการแรกของจีนที่มีนานาชาติเข้าร่วม

ธุรกิจ ผลงานจากความเป็นพันธมิตรที่ยาวนานกว่า ๑๐ ปี ของบริษัท ไซนาปิโตรเลียม แอนด์ เคมีคัล (ซีโนเปค) มณฑลฟูเจี้ยน ซาอูดี อารัมโค และเอ็กซอนโมบิล

จิตวิญญาณแห่งชัยชนะที่แท้จริง

แขกผู้มีเกียรติกว่า ๗๐ คน เข้าร่วมงานที่เมืองกวางเจา ในมณฑลฟูเจี้ยนเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อฉลองการเปิดดำเนินการเชิงพาณิชย์อย่างเต็มรูปแบบของโครงการร่วมโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมี บรรดาแขกแสดงความยินดีกับพนักงาน และเพื่อนร่วมงานต่างแสดงความยินดีต่อกันเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีนกลาง

“งานนี้แสดงถึงจิตวิญญาณแห่งชัยชนะที่แท้จริง” มร. เซอร์แมน กลาส ประธานหน่วยงาน เอ็กซอนโมบิล รีไฟนิง แอนด์ ชีพพลาย กล่าว “ผู้ร่วมงานทุกคนต่างขอบคุณและ

ชื่นชมเป็นอย่างยิ่งในมิตรภาพที่แข็งแกร่งของหุ้นส่วน ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ ความสำเร็จของโครงการที่เกิดขึ้นได้ในครั้งนี้ จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ทักษะ และความสามารถเฉพาะทางของหุ้นส่วนแต่ละราย”

การสนับสนุนด้านต่างๆ ของหุ้นส่วน ได้แก่ ความเชี่ยวชาญในระบบการจัดการโครงการร่วมโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมีของเอ็กซอนโมบิล ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุน ความรู้ความชำนาญด้านการก่อสร้างและความเข้าใจตลาดในประเทศจีนอย่างถ่องแท้ของซิโนเปค การจัดส่งน้ำมันดิบที่ไว้วางใจได้ของซาอุดี อารัมโค และความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงสภาพแวดล้อม ผู้คน และกระบวนการดำเนินงานต่างๆ ในท้องถิ่นของรัฐบาลแห่งมณฑลฟูเจี้ยน

ข้อตกลงระหว่างเอ็กซอนโมบิล ซิโนเปค และซาอุดี อารัมโค ที่สืบเนื่องและดำเนินคู่ขนานไปกับโครงการร่วมโรงกลั่นน้ำมันและปิโตรเคมี มีส่วนส่งเสริมธุรกิจร่วมทุนด้านการตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศจีน โดยผลิตภัณฑ์น้ำมันดีเซลและเบนซินที่ผลิตได้ในโครงการ จะนำไปทำการตลาดผ่านสถานีบริการ ๗๕๐ แห่ง ในฟูเจี้ยน และเครือข่ายคลังน้ำมันที่บริหารจัดการโดยผู้ร่วมทุนเพื่อกระจายสินค้าต่อไป

โครงการระยะยาว

การเจรจาเกี่ยวกับแนวคิดโครงการฟูเจี้ยนเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เมื่อเอ็กซอนโมบิลและซิโนเปคลงนามใน

หนังสือแสดงความจำนงที่จะร่วมกันศึกษาโอกาสทางธุรกิจการกลั่นน้ำมัน โดยซาอุดี อารัมโคเข้าร่วมทุนในปีต่อมา และเมื่อรัฐบาลจีนเปิดให้ต่างชาติมีส่วนร่วมในธุรกิจภาคพลังงานมากขึ้นเรื่อยๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเริ่มมีการเจรจาระหว่างกันอีกหลายครั้ง ซึ่งนำไปสู่การลงทุนในสัญญาร่วมทุนทางการผลิตและการตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงในอีกสามปีต่อมา

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ มีการขยายโรงกลั่นน้ำมันเดิมในวงกว้างให้มีขนาดใหญ่ขึ้นอีก ๓ เท่า และสร้างโรงงานปิโตรเคมีระดับโลกเป็นส่วนต่อขยาย การก่อสร้างดำเนินมาจนถึงระดับสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นช่วงที่มีคนงานทำงานในโครงการมากถึง ๒๕,๐๐๐ คน มีการเริ่มต้นเดินเครื่องการผลิตในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ส่วนต่อขยายนี้ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๑,๒๐๐ เฮกเตอร์

ลงทุนในโอกาสทางธุรกิจอย่างเต็มที่

การลงทุนในโครงการฟูเจี้ยนเป็นความพยายามครั้งสำคัญตามนโยบายส่งเสริมการขยายธุรกิจของเอ็กซอนโมบิลในประเทศจีนและภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ประเทศจีนมีประชากรกว่า ๑.๓ พันล้านคน ความต้องการเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปิโตรเลียมเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมหาศาล นำมาซึ่งโอกาสทางธุรกิจครั้งใหญ่

สตีฟ ฮาร์ท รองประธานด้านวางแผนและดำเนินงานโครงการ หน่วยงานเอ็กซอนโมบิล รีไฟน์นิง แอนด์ ชีพพลาย

▶ เร็กซ์ ดับเบิลยู ทิลเลอร์สัน ประธานและ CEO เอ็กซอนโมบิล คอร์ปอเรชั่น กล่าวขอบคุณในวิสัยทัศน์ ความมุ่งมั่น และการทำงานเป็นทีมของหุ้นส่วนในบริษัทร่วมทุนที่มีส่วนในความสำเร็จครั้งประวัติศาสตร์ในพิธีเปิดโครงการฟูเจี้ยน

ปีแห่งความสำเร็จที่ต้องจารึกไว้ในจีน

เอ็กซอนโมบิลประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยังคงขยายธุรกิจในประเทศจีนต่อไปในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ บริษัทลงนามในสัญญาร่วมทุนระยะยาวในการทำการตลาดก๊าซธรรมชาติกับซิโนเปคและบริษัท ปิโตรโซนา ลิมิเต็ด ผู้ผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติรายใหญ่ที่สุดในจีน ซิโนเปคจะซื้อก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas หรือ LNG) จากเอ็กซอนโมบิลและผู้ร่วมทุนโครงการก๊าซธรรมชาติเหลวในปาปัวนิวกินี ส่วนปิโตรโซนาจะซื้อก๊าซธรรมชาติเหลวจากส่วนที่เป็นของเอ็กซอนโมบิลในโครงการออร์กอน ออสเตรเลีย

ในปีที่ผ่านมา มีการเปิดศูนย์บริการดูแลรถยนต์โมบิล 1 แห่งที่ ๑,๐๐๐ ในจีน บริษัทยังคงทำยอดขายได้สูงเป็นประวัติการณ์อย่างต่อเนื่องในประเทศนี้

พอล เรย์ ประธาน บริษัท เอ็กซอนโมบิล (ไชน่า) อินเวสเมนต์ จำกัด และผู้จัดการใหญ่ประจำประเทศจีน กล่าวว่า “ความสำเร็จดังกล่าว บวกกับการก่อสร้างศูนย์เทคโนโลยีปิโตรเคมีของเอ็กซอนโมบิลในเซี่ยงไฮ้ และการเริ่มดำเนินงานของโครงการฟูเจี้ยน ทำให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นปีที่ต้องจารึกไว้ว่าธุรกิจเอ็กซอนโมบิลมีความเติบโตและแข็งแกร่งในประเทศจีน”

▶ พนักงานบริการเติมน้ำมันที่ผลิตได้จากโครงการฟูเจี้ยนให้รถมอเตอร์ไซด์ของลูกค้า น้ำมันจากฟูเจี้ยนถูกส่งมาขายในจีน โดยบริษัทร่วมทุนของเอ็กซอนโมบิล ซิโนเปค และซาอูดี อาร์มโค

▶ บริษัทร่วมทุนทำการตลาดผ่านสถานีบริการ ๗๕๐ แห่ง และเครือข่ายคลังน้ำมันทั่วประเทศ

กล่าวว่า “การสร้างความเติบโตทางธุรกิจของเราในตลาดจีนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ประเทศจีนเป็นตลาดพลังงานที่ใหญ่เป็นอันดับสองรองจากสหรัฐฯ และการใช้พลังงานในประเทศนี้กำลังเติบโตในอัตราสูงกว่าหลาย ๆ ประเทศถึงกว่าสองเท่า”

มร. ฮาร์ท กล่าวอีกว่า “เรารู้สึกว่าวิธีที่ดีที่สุดในการลงทุนกับโอกาสทางธุรกิจจีน คือร่วมลงทุนกับหุ้นส่วนธุรกิจที่แข็งแกร่ง เพื่อสร้างโรงกลั่นน้ำมันร่วมกับโรงงานปิโตรเคมีระดับโลก ควบคู่ไปกับการร่วมลงทุนทางการตลาด โครงการหน่วยผลิตร่วมในฟูเจี้ยนจะส่งเสริมธุรกิจของเอ็กซอนโมบิลในภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิกที่มีความแข็งแกร่งอยู่แล้วให้มั่นคงยิ่งขึ้น”

ผลผลิตด้วยหน่วยผลิตร่วม

เอ็กซอนโมบิล ตระหนักว่าการรวมกระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันและโรงงานปิโตรเคมีเข้าด้วยกันเป็นข้อได้เปรียบที่สำคัญในการแข่งขันทางธุรกิจ สก็อตต์ ซัลลิแวน จากเอ็กซอนโมบิล ซึ่งดำรงตำแหน่งรองผู้จัดการทั่วไป ในโครงการร่วมทุนบริษัท ฟูเจี้ยนรีไฟน์นิง แอนด์ ปิโตรเคมีคัล อธิบายว่า “ประโยชน์ที่แท้จริงในการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยผลิตในโรงกลั่นน้ำมันและโรงงานปิโตรเคมีคือการใช้วัตถุดิบร่วมกัน วัตถุดิบในการผลิตเคมีภัณฑ์ได้จากส่วนที่เหลือจากการกลั่นน้ำมัน และผลผลิตพลอยได้จากการผลิตเคมีภัณฑ์จะถูกส่งกลับไปโรงกลั่นเพื่อเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูงทางพาณิชย์ เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง”

มร. ซัลลิแวน กล่าวว่า “การดำเนินงานร่วมทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานสูงสุด และลดค่าใช้จ่าย

ที่เกี่ยวข้อง เราสามารถใช้อุปกรณ์ เครื่องจักร ระบบความปลอดภัย บริการด้านการแพทย์ และอื่นๆ ที่จำเป็นร่วมกัน เป็นการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมาก และเป็นวิธีที่เอ็กซอนโมบิลใช้ในการดำเนินธุรกิจกลั่นน้ำมันและเคมีภัณฑ์ทั่วโลกเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมที่สุด”

ความเชื่อมั่นอันแรงกล้า

มองย้อนไปถึงความสำเร็จของโครงการฟูเจี้ยนที่ดำเนินมานานกว่าทศวรรษ มร. กลาส กล่าวว่าเกิดจากความร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรที่มากด้วยความสามารถของเอ็กซอนโมบิล

“พนักงานของเราทุ่มเทอย่างหนักให้กับโครงการนี้ และมีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าว่าเราสามารถทำโครงการนี้ให้เป็นความสำเร็จครั้งสำคัญ”

ความเชื่อนั้นนำไปสู่การกำเนิดโครงการฟูเจี้ยนอันยิ่งใหญ่ ซึ่งจะสร้างประโยชน์ในระยะยาวให้เอ็กซอนโมบิล ผู้ร่วมทุน และทั่วทั้งภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ดุจดั่งมังกร... สัตว์ที่นำเกรงขามตามความเชื่อของจีน

แปลและเรียบเรียงจากเรื่อง
A World-class collaboration
นิตยสาร The Lamp, Number
1-2010

ประเภทปรีถรรณ

เอสโซ่สนับสนุนโครงการ “คู้งกระเบนเกิดไก่อรงศ์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกัน เพื่อสานฝันทะเลงาม”

นายอิศรา สุนทรวิภาต (ซ้าย) ที่ปรึกษากิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) มอบเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แก่นายพูลศักดิ์ ประณุทนรพาล (กลาง) ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี เพื่อสนับสนุนโครงการ “คู้งกระเบนเกิดไก่อรงศ์ราชัน พัฒนาชายหาดร่วมกัน เพื่อสานฝันทะเลงาม” เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๓ พรรษา ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ณ พื้นที่ดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งบริษัทเอสโซ่ฯ ได้ร่วมสนับสนุนการจัดโครงการดังกล่าวเป็นปีที่ ๒ ติดต่อกัน โดยโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน จังหวัดจันทบุรี

เอสโซ่และเอ็กซอนโมบิล เอ็กซีพลอเรชั่นฯ ร่วมกับสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน มอบห้องสมุดของเล่นประจำหมู่บ้านให้โรงเรียนเทศบาล ต.กุดน้ำใส จ.ขอนแก่น

นายมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ฯ และนายยงยศ หาญสุวนิช รองประธาน บริษัท เอ็กซอนโมบิล เอ็กซีพลอเรชั่น แอนด์ ไพร์ดักชั่น โคราช อิงค์ (EMEPKI) ร่วมกับ สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชน (PDA) ทำพิธีเปิดและส่งมอบห้องสมุดของเล่นประจำหมู่บ้านให้แก่เทศบาลตำบลกุดน้ำใส จังหวัดขอนแก่น โดยห้องสมุดของเล่นประจำหมู่บ้านเทศบาลตำบลกุดน้ำใสนี้เป็นห้องสมุดของเล่นฯ แห่งแรกของโครงการห้องสมุดของเล่นประจำหมู่บ้านที่จัดทำให้แก่โรงเรียนในต่างจังหวัดที่ห่างไกล โดยรวบรวมของเล่นและของใช้จำเป็นที่ได้รับบริจาคจากพนักงานสำหรับนักเรียนที่ทำความดีสามารถขอยืมไปเล่นหรือใช้บริการได้ โดยแต่ละโรงเรียนจะมีคณะกรรมการนักเรียนอายุตั้งแต่ ๘-๑๔ ปีเป็นผู้บริหารจัดการดูแลห้องสมุดของเล่นประจำหมู่บ้าน เด็กในโรงเรียนของหมู่บ้านนั้นๆ จะต้องทำความดี หรือทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพาะกล้าไม้ ปลูกต้นไม้ ทำความสะอาดห้องน้ำ หรือเก็บขยะ โดยจุดบันทึกการทำความดีลงในสมุดบันทึกความดี และมีผู้ปกครองเซ็นรับรอง เพื่อนำมาใช้อ้างอิงในการขอยืมของเล่นจากห้องสมุดของเล่นประจำหมู่บ้าน

โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่สนับสนุนโครงการรณรงค์ขับขี่ปลอดภัย

ดร.อดิศักดิ์ แจ้งมลกุลชัย (แถวยืน : ที่สามจากซ้าย) กรรมการและผู้จัดการฝ่ายปฏิบัติการกลั่น โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชา มอบเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท แก่คุณเสนีย์ จิตตเกษม (แถวยืน : ที่สี่จากซ้าย) ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อสนับสนุนโครงการรณรงค์ “ขับ-ซ้อนมอเตอร์ไซด์ เปิดไฟ-ใส่หมวกกันน็อก-ล็อกสายรัดคาง” พร้อมทั้งอบรมการขับขี่รถจักรยานยนต์อย่างปลอดภัยสำหรับประชาชนผู้ขับขี่รถมอเตอร์ไซด์ พิธีมอบและกิจกรรมฝึกอบรมการขับขี่ปลอดภัย จัดขึ้น ณ บริเวณโรงพลศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนระมัดระวังเรื่องการขับขี่ในช่วงเทศกาลสงกรานต์

สโสมพรพนักงานเอสโซ่มอบเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเฮติผ่านทางสภาอากาศไทย

นายสมเจตน์ สายฝน (ที่ ๓ จากขวา) กรรมการและผู้จัดการฝ่ายขายเคมีภัณฑ์ บริษัท เอสโซ่ฯ ในฐานะนายกสโสมพรพนักงานเอสโซ่ มอบเงินจำนวน ๑๖๔,๒๗๐ บาท จากการร่วมบริจาคโดยพนักงานของบริษัท เอสโซ่ฯ และบริษัทเอ็กซอนโมบิลในประเทศไทย ให้แก่คุณพัชราวรรณ ชื่นบุญ (ที่ ๓ จากซ้าย) ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักงานจัดหารายได้ สภาอากาศไทย เพื่อนำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์แผ่นดินไหวร้ายแรงที่ประเทศเฮติ

เอ็กซอนโมบิล เอ็กซีโพลเรชั่นฯ สนับสนุนโครงการอนุรักษ์ป่าในท้องถิ่น อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น

นายยงยศ หาญสุวณิช (ที่สองจากขวา) รองประธานบริษัทเอ็กซอนโมบิล เอ็กซีโพลเรชั่น แอนด์ โพรดักชั่น โคราซ อิงค์ มอบเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้นายแพทย์วิชัย อัครภาคย์ (ที่สองจากซ้าย) ผู้อำนวยการโรงพยาบาลน้ำพอง ในฐานะผู้นำกลุ่มอนุรักษ์น้ำพอง โดยมี นายธนวัฒน์ พลอยโสภณ (ซ้าย) รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ร่วมเป็นสักขีพยาน เพื่อสนับสนุนโครงการอนุรักษ์ป่าซึ่งมุ่งปลูกจิตสำนึกของชุมชนให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมในโอกาสวันสิ่งแวดล้อมโลก ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ พิธีมอบจัดขึ้น ณ หมู่บ้านบัวใหญ่ อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

เอสโซ่มอบรางวัลชนะเลิศในโครงการ “เอสโซ่ ชาเลนจ์ 2010 อัจฉริยะอย่างมีคุณธรรม”

นาย โรเบิร์ต ไมเคิล คูเปอร์ ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการ บริษัท เอสโซ่ฯ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร มอบรางวัลชนะเลิศให้แก่ นิสิตนักศึกษาในโครงการ เอสโซ่ ชาเลนจ์ 2010 — โครงการฝึกงานอย่างสร้างสรรค์ ภายใต้แนวคิด “อัจฉริยะอย่างมีคุณธรรม” และมอบประกาศนียบัตรให้แก่ นิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมฝึกอบรมทั้ง ๓๐ คน ณ อาคารสำนักงานใหญ่ บริษัท เอสโซ่ฯ เมื่อเร็วๆ นี้

ผู้ชนะเลิศในโครงการ เอสโซ่ ชาเลนจ์ 2010 ปีนี้ได้แก่ น.ส. ณัฏฐ์รดา คุณะวิวัฒน์นันท์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอีสต์สัมชัญ รองชนะเลิศอันดับ ๑ ได้แก่ นายภูวดล ดุษฎีรังสีกุล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองชนะเลิศอันดับ ๒ ได้แก่ น.ส. ภัทรพร ยศวิจิตร คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ได้รับการโหวตให้เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ยอดเยี่ยม ได้แก่ น.ส. ปริญญาภัทร เล็กประยูร คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของเอ็กซอนโมบิล โดยมุ่งดูแลรักษาผืนป่าพื้นที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ในเขตความรับผิดชอบของกองทัพอากาศ ผูกบิน ๒๓๗ ซึ่งตั้งฐานอยู่ในอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โครงการประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น การจัดฝึกอบรมให้ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญของป่า และกระตุ้นจิตสำนึกให้ชาวบ้านดูแลรักษา ไม่ให้มีการบุกรุกทำลายป่าอย่างผิดกฎหมาย

สนับสนุนเด็กนักเรียนในชุมชน

เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ที่ผ่านมา สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานเอสโซ่ แห่งประเทศไทย จำกัด ร่วมกับพนักงานคลังน้ำมันเอสโซ่ศรีราชา และโรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชา นำโดยคุณพูนทวี สุรนนท์ ผู้จัดการส่วนลำเลียงน้ำมันประจำประเทศไทย คุณไพโรจน์ ศศิวงศ์ภักดี ผู้จัดการประชาสัมพันธ์และบริหารสำนักงาน โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชา และคุณปราโมทย์ จะรา ประธานสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ มอบโต๊ะเก้าอี้จำนวน ๔๐ ชุด อุปกรณ์การเรียนและกีฬา พร้อมทั้งจัดกิจกรรมสันตนาการและจัดเลี้ยงอาหารกลางวันแก่นักเรียนโรงเรียนบ้านเขาตะแบก อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ต้องขอขอบคุณเพื่อนพนักงานที่มีส่วนสนับสนุนการเรียนของเยาวชนในชุมชนศรีราชา

1

บรรดาแชมป์ต่างเลือกใช้โมบิล 1

ชัยชนะในการแข่งขันกรังด์ปรีซ์เป็นผลลัพธ์มาจากความอดทนและความทุ่มเทอย่างแรงกล้า ลูอิส แฮมิลตัน และทีมรถแข่งสูตร 1 โวตาโฟน แมคลาเรน เมอร์เซเดส ประสบความสำเร็จอย่างงดงามในการแข่งขันกรังด์ปรีซ์ที่แคนาดา ปีพ.ศ. 2553 ด้วยการเลือกใช้โมบิล 1 ผู้นำระดับโลกด้านน้ำมันเครื่องสังเคราะห์แท้ ซึ่งโมบิล 1 ได้มอบสมรรถนะสูงสุดแก่เครื่องยนต์อย่างดียิ่ง ด้วยการป้องกันการสึกหรอของเครื่องยนต์อย่างเหนือชั้น พร้อมทั้งช่วยประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้น เพียงคุณอยากเป็นแชมป์เช่นเดียวกับลูอิส ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.mobil1.com

มีจำหน่ายที่สถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ โมบิล 1 เซ็นเตอร์ บัควิก และร้านค้าชั้นนำทั่วไป

นักขับมากมาย ใช้น้ำมันเครื่องเดียวกัน

บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ๓๑๙๕/๑๗-๒๙ ถนนพระราม ๔ ตู๊ ปณ. ๑๘๘ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๒๖๒-๔๐๐๐
ความรู้คือประทีป เป็นวารสารราย ๓ เดือน จัดพิมพ์และเผยแพร่เป็นอนินนันทนาการโดยฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
มาตั้งแต่ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ความเห็นหรือข้อเสนอนะใดๆ ที่ปรากฏในวารสารนี้ ย่อมเป็นของผู้ประพันธ์เอง บริษัท เอสโซ่ฯ ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วยเสมอไป
ออกแบบ บริษัท วี ทู อาร์ทดีส์ จำกัด โทร. ๐-๒๗๑๘-๕๕๓๖-๘ พิมพ์ที่ บริษัท ฐานการพิมพ์ จำกัด โทร. ๐-๒๙๕๔-๒๗๙๙